

VIENYBĖ LIETUVŲ LIETUVŲNIKŲ

Literatūros, mokslo ir polytikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 50.

Plymouth, Pa., d. 10 Gruodžio (December) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly

„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS

„Vienybe Lietuvniku“
išzeina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2 00
i kitas ezalis \$2.50

Prenumerata turi buti isz virszans apmokėta, nes įstatymai drandzia po baime siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

Razant apie permainymą adreso, butinais reikiatsi atsijsti ir renaji adresa. Kas maionis apsipazinti su szituo laik raeszciu, gali gauti, pareikalaves, du numeriu dovanat.

Reikalaujantiemes knygu kataloga pristuncziam dovanat.

Pajiteezkojimai: garsinant viena sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris sykius 1.00

Pilnai siuncziasi per MONEY ORDER arba registravotose gramatoe ant szito antraszo:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviezių pavasarinų czeveryku vyriszku, moteriszku ir vaikų, viel yra Juni jos darbo, parduodame uz visai pigę prekę. Tei poegi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo.

Atėik ir pamėgink o busi užganėdintas.

ADRESAI

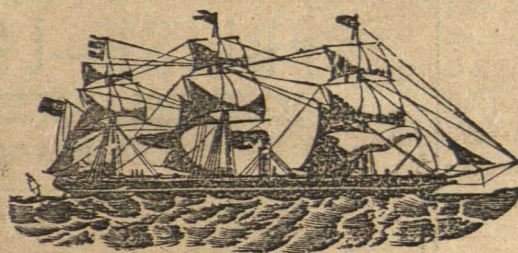
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPADGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava.
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviecziam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nosiqi pigias i visas svieto dalis.

Telephonas 349 — 2 S. S.

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas
Europiszkas ir Amerikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina iszgydymą kozoos liges, vyru privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.

Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolose ir turi diplomus Maskolijos ir Ameriks ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tapo iszgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta isz seno krajaus. Susiszneku lenkiszakai, maskoliszakai, vokiszakai ir lietuviszakai.

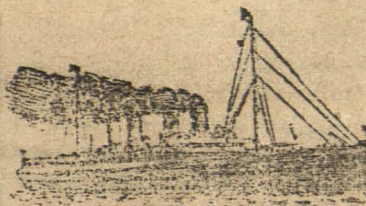
Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

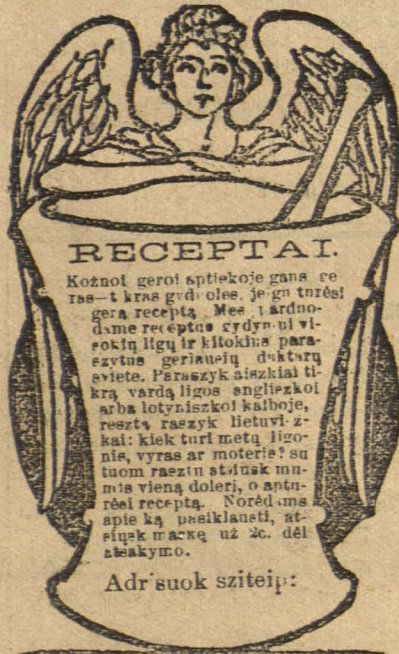
„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu laivakorte ant visokių linijų ir sincazu pinigns i visas dalis svieto Dovernastie (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Iezmainau visokius pinigus ont amerikoniszku ir t. t. Darau apsergėlimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliauvę užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiesi prie mane, o az jį iszlinoosiu.

Liebnviai kreipkitės pas savo tantietį, o bzvite užganėdiati.

RECEPTAI.
Koznot gerol aptiekoje gana ce tas — t kras gyd oles, je gu tores gera recepta. Mes i ardno dame receptus rydyn vi virokų ligų ir kitokias paraszytus geriausiu daktaru sviete. Paraszyk siazkiat tikra varda ligos angliezko arba lotyniszko kalboje, reszta raszyk lietuvi zkal: kiek turi metų ligonis, vyras ar moterie? su tuom rasztu stizisk mumsis viena doleri, o apturėsi recepta. Norėdams apie ką pasiklausti, atsiųsk manę už 2c. dėl atsakymo.

Adr suok sziteip:

GLOBE FORMULA. CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gydsote nes

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviezią mėsą, kiaulieną, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teipogi užlaikau milty, cukrians, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gestę prekę nei kaip pas kitas visi pas **G. J. Miliu,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

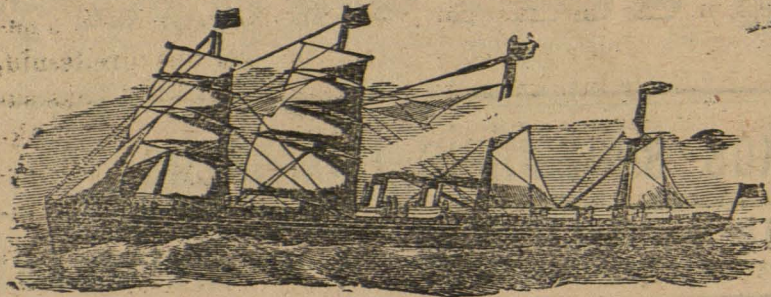
Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
etidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima i savo namus ant tantikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! Dėdu jums žinią, kad mes pardūdame Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorjoje galite susišnekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Už aikome geriausias alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi pūteikiame draugiszka rodą, visokiuose reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujaisią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogiesenus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

GERIAUSIAS DAKTARAS Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias užsienėjusias ir sekretnas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVYCZIA yra specialistas, gydo bobų ir vaikų ligas, apžturi ligonius kas diena nuo 2 iki 6 val. po pietų; duoda rodą pergromatas ir suva žia gydoliais reikalaujant dėl savo namų, nuo kosulio, slogos, sintis ir skausmo po szirdžia. Viniat s Cudanas vitis Ostrobromo balsamas su paraszu ant plėczkutės D. GIACZAS.

Parduoda laivkortes ant geriausių laivų, siunczia pinigų į visas dalis svieto. Užsima varymu visokų rojų, suteikia rodą visokiuose atsitikimuose. Laiko Banką, kas nori padėt pinigų gaus 3 procentus ant metų, palaikius mažiau kaip pusę metų, procento negauna.

Kreipkitės arba szaukitės tiktal lietuviszka ant szio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Aptieka Magistro Farmacios D GIACZA,
tarp 45 ir 46 ulyezių, Town of Lake.

Dėl žinios lietuviams

Kewanee gyvenantiems kad asz Antanas Norkaitis uždėjau groserne ir buczerne ant E. st 8-th gatves Kewanee, Ill.

Praszau lietuviui atilankyti pas mane ne ką pas svetimtauti.

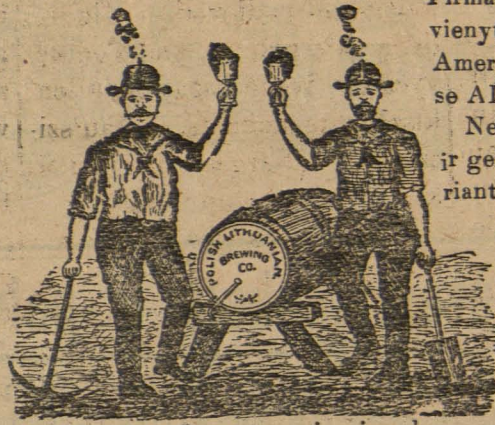
Temykite!

Kas isz amerikiezių nori gauti darbinikiszka laikrasztį „Darbininkų Balsa“ ir kitus prigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipia į Vienybės redakciją arba prie draugų V. Miszeikos.

Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“, reikia siųsti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prie jo turint kokius kitus reikalus į redakciją „Darbininkų Balso“. Antraszas:

V. Miszeika, 95 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas ERAVONAS Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne prozky.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikaj) visadcs reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelspise savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO. DANVILLE, PENN., A.

Offices: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriausė gyduolė ant snyderinimo ir atauginimo planku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį necisztą sistemą kaip tai: pleiskaną, dedervinę, niezus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Teipgi mes turime geras gyduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriausė gyduolė nuo dantų gėlimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

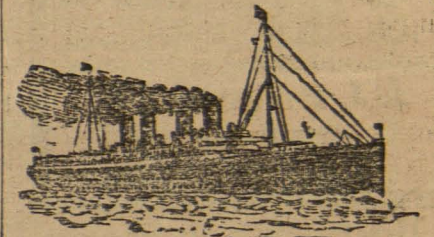
Siuntejei!

sviesto, siero, kiausziųjų ir kitų tavo rū, bus linksmi iszgirsti apie naują freight eįjima Lackawannos geležinkelio ant szių metų, specialiszka einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szi'as eįjimas prasidedo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergą kožną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujantiems visas informacije z

Telefonas 26-5 So Boston

F. J. AND K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Perduodu laivkortes ant visokių linijų ir siunczia pinigų į visas dalis svieto. Doviernasti (pavedimus rasztu) stikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikoniszkų ir t. t. Darau apszėrgėjimus nuo ognies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeljavusį užlaikytų kstlegarnėje, tegul szaukiasi prie manes, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busit užganėdinti.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszczi, ant puikios popieros, su prisuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsitarnavasio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuviu namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautiecių ir tėvynės.

PERŽVALGA.

— „Tėvynės Sargas“ num. 10—11 praneša apie mirtį Dr. Vinco Peterio, Ustiužne, Naugardo gub. Velionis paėjo iš Vekeriotiškių (Žiurių-Gudelių) kaimo, Szunskų valsčiaus, Mariampolės pavieto. Daktarystės mokslą pabaigęs (1879 m.) apsigyveno Maskolijoje, lyg Lietuvoje daktarams nebutų duonos buvę, kur ir numirė 4 d. spalnio, šių metų, sulaukęs 52 metų amžiaus. — Nors velionis gyveno ir toli nuo Lietuvos, bet jos neužmiršo ir dirbo kaip gabus rasktininkas. Jo plunksnai priguli: „Lietuviai amžių gludumuose“, „Keidosių Onutė“, „Kelionė“, „Anuo metu“, „Raugalų Raulas“, „Paszesuپیų balsai“. Tarpe velionio rankraszečių atrasta istoriška apysaka „Lietuviai XIII amžiuje“ keturiose dalise, „Lapės darbai ir mirimas, pagal Lietuvos žmonių pasakojimą“, ir dar kitokių rasztų. Apart to jis raszė istoriškas kritikas prieš Mierzyński ir Sienkevycių už iszkreipimą Lietuvos istorijos nusidavimų. Pažvalgų velionis laikėsi konservatyviszkų arba senoviszkų ir san darbiuinkavo mirusioje „Apžvalgoje“, „Tėvynės Sarge“ ir „Žinycioje“. Sykį net Szliupą mėgino atvesti ant „tikro“ kelio.

— „T. S.“ praneša, jog Seinų vysk. A. Baranauskas turi smegenų paralyžių ir tris sykius buvo jį isztikęs. Paskutinį sykį per pusę valandos nė žodžio negalėjo isztarti. — Vysk. Baranauskas verczia Bibliją į lietuviszką kalbą, užsiima daugeliu moksliszkių darbų, ypatingai liet. kalbos, ir nuo to bene liga atsirado.

— „Tėvynės Sargas“ praneša apie keistą bedievystės platinimą apie Sziaulius, ir tokią net, kad jau sunku su ja ir kariauti. Mat Sziauliuose sudegė klebono Tomkevyciaus tvartai ir daržinė, — tai kaltinami bedieviai. Jie uždegę gaisrą dėlto, kad Tomkevycius įvedė bažnyczion lenkiszkus pamokslus. — Jau sziczia „Tėv. Sargas“ ir jam tikinti nusmuko nuo koto.

— „Tėv. Sargas“ praneškita naujiena, dar naujesnė. Ogi Prusų, Amerikos ir musiszkiei (Lietuvoj gyvenanti) bedieviai nelaukia spaudos daleidimo Rosijoje(!?) Vienog, bent sykį susiprato „tėv. sargai“ pamesti tinginį ir formalizmą, o sekti bedievių pėdoms — raszyti ir platinti lietuviszkas knygas, katalikiszkas, nes žmonės iszsiilgę, skaito bedieviszkas, nes jų daugiau, pigesnės ir žingeidesnės. Tacziaus „tėvynės sargai“ turi ir kitą naujiausia „užmanymą sulaikyti bedieviszkų rasztų įszia pusę (į Lietuvą) traukimą“. Pagal tai galima spėti, jog „tėvynės sargai“ „pasiėmę Rusijos ciesorių už tikrą savo valdoną“ (Tėv. Sargas“ 1900, No. 12), nuo dabar stos į pagelbą to ciesoriaus žandarams ir susidėję isz vien gaudys lietuviszkas knygas, — o jums bedieviai ir platintojai knygų be apeliacijos kalėjimas ir Siberija. Na, ar negera intencija „tėvynės sargų“?

— „Karavojus“ per 49 No. „Žvaigždės“ teikėsi pamokslą „Varpui“ pasakyti. Neminėtume visai, tegul „Varpas“ jį iszklauso, jeigu tame pamokslė nebutų ir mums „drauge su dviejais antireligiszkais Amerikos laikraszcziais“ ir „Szliupui“, kurie tik blėdį darė ir daro, „kenkia lietuviszkam tautiszkam judėjimui“. Teisybė, ir mes pripažįstame, kad pirmiausiai Szliupas, o paskui jį ir kiti kenkė, kenkia ir kenks p. Karavojaus ir kompanijos kiszeniui ir hegemonijai. Czia visas branduolys. Musų antireligiszkumas tame, kad tikėjimo „stulpus“ parodome tokiais, kokiais jie yra. O kaip mes geidziame, kad jie butų

tokiais, idantkiekvieną kartą ir apie kiekvieną tokį „stulpą“ galėtumėm atsiliepti su pagyrimu. Teisybės pasakymas visados padaro isz prieteliaus neprieteliu. Ar ne teip pon Karavojau? Jeigu ne Szliupas, „Varpas“ ir kiti, tai koks puikus butų gyvenimas ponui Karavojui ir fratres. Gerk, valgyk ir muszk kriumplius į žaliąjį. Kaip tai smagu. Rojus! Ir visą tą laimikį pametus, reikia „broliai, ant kito szono verstis: pamesti tinginį ir formalizmą“, sekti bedievius, raszyti ir platinti lietuviszkas knygas. Bet baisu, žmonės įpras skaityti ir imbedieviszkus rasztus skaityti — pasaka „tėvynės sargų“.

— Lenkiszkas laikrasztis „Zgoda“ paminėjo Lietuvos kankintinius ir patarė, kad jie turi tiesą gauti paszelpą isz lenkiszko izdo „Raudonojo Kryžiaus“ lygiai su lenkais. Ir sykiu rodyja nesitraukti nuo lenkų, nesiskųsti ant jų už norą lietuviais valdyti.

— Lapkricio 16 dieną Petropylėje tapo į vyskupus konsekrovotas baronas Roppas, Liepojaus klebonas, į Tyraspoliaus dieceziją. Gal nuo dabar naujasis Liepojaus klebonas neskriaus tikėjimo reikaluose lietuvių teip, kaip baronas Roppas skriaudė.

— „Lietuva“ praneša, jog So. Omaha, Nebraskoje, lietuviai nori sutverti lietuviszką parapiją, kad atsikratyti nuo lenkų kunigo, kuris lietuviams už leda net „smertelną grieką“ užėjimą ant liet. bačiaus prieš kun. norą. — So. Omahoj yra nemažai suvokietėjusių lietuvių isz Prusų Lietuvos, kurie vienog nesiszalina nuo kitų lietuvių. Jų szejmynose yra nemažai merginų ir dėlto lietuviai katalikai noriai jas veda, kadangi Prusų lietuvaits toli geresnės ir darbštesnės už lenkes.

— „Lietuva“ užmano, kad visos draugystės, turinczios

bent kokius pinigus paszelpai besimokinanczios jaunuomenės, siųstų tokius į „Auszros“ kasą, nes tuomi pasilengvintat reikalas, nereiks keletni vienokiu darbu užsiimti, o suszelpimas vėl bus greitesniu, nes alkis nelaukia. Toks sucentravimas yra tikrai praktiszku, nes bus padalintas darbas. Bet prie to viso, surinkimo pinigų, reikia darbo, agitacijos, nenuoalsumo. Geriausiu daigtu butų, kad „Auszra“ įgytų kuomi daugiausiai sąnarių, kurie mokėtų savo mėnesines, po 25 ct., kas per metus isznesztų \$3.00. Priesiraszymas \$1.00. Jeigu „Auszra“ įgytų 1000 sąnarių, tai paszelpai susidėtų virsz 3000 kas metai, ir butų sžauna paszelpa studentams. Įvykdinimui szito mierio reikia gyvesnės agitacijos.

Isz Lietuvos.

Isz Trakų pav. „Varpo“ Nr. 9, 1901 metų tapo patalpinta korespondencija, kur autorius raszydamas apie jauną ukininką-tepliorių Pranciszkių Zikų ir jo teplioriszka triusą Dersuniszkų bažnyczioje, praleido per užmirszimą, ar, kas tikriausia, per nežinomą, apraszyti dar vieną Zikaus darbą, apie kurį asz nors trumpai pabrėžti laikau sav už pareigą.

Minėta Zikus, apart minėtų tepliorystės darbų, toje-pat bažnyczioje padarė isz medžio tuomet gan puikiai ir didijį altorių geram gotiszkam stiliuje, kurs daug jai priduoja gražumo. O padarė tai niekur ir niekad nesimokines pramonės iszrėzinėjimo ir iszdrozinėjimo, lygiai kaip ir tepliorystės; neturėjo nė tam tikro pavyzdžio, nė tam tikrų darbo įrankių, kaip tik: peilį, kirvį, kaltą ir gražtelį, t. y. paprastus sodžiaus dailydės įrankius. Jo mokintoju ir mokykla yra tik didis akyvumas ir prigim-

tas neiszpasakytas gabumas prie viso to, kas kas yra — artistiszka ir gražu... Stebėtina, neįtikėtina dovana!... O kas būtų, jei prie tokios jo dovanos prisidėtų dar tam tikra mokslo šviesa?!

(„Varpas“ No. 9–10.)

Nuo Redakcijos. Pagal parodytą Pr. Zikaus gabumą, vertėtų jam kreiptisi į bent kokią augsztesnę dailos ir skulptūros mokyklą pilnesniam išsītobulimui tuose darbuose, o paskui praktiszka imtis už tojo darbo, kuris Lietuvoje yra teip reikalingas ir pelningas.

Stačiatikių giesmės bažnyčiose.

Suvalkuos, kaip ir Senapilėj per caro szventes katalikų bažnyčioj baigiantės miszioms už carą mokintiniai gimnazijos visada giedodvo ant vargonų „Bože caria chrani“! (Dieve carą gink!) Per vieną caro szventę Suvalkų klebonas liepė užrakinti vargonus ir neleisti tų gudiszkių giedorių, o parapijonims baigiantės miszioms užgiedoti savo giesmę.

Kitą kaartą klebonas teipgi liepė užrakinti vargonus ir pats išvažiavo ant tos dienos.

Nuo to laiko gimnazistai jau nebegieda sztaciatikių giesmių mus bažnyčioj.

Vertėtų ir Senapiliečiams išnaikinti tą giesmę. *Medelis.*

Atviras teisybės pardavimas.

Priesz kokį trejatą metų valdžia buvo atkėlusī į Mariampolę ant susivaziavimo teisdarių už prezesą nekuri sumaskolėjusį vokietį Szteina, kuris labai greit pasirodė smarkiu ir drąsiu kyszių ėmiku. Pas jį bylas laimėdavo tik tas, kas jam pinigą dnodavo. Ėmė jis vissaip, ir daug ir mažai, kaip pasisekdavo. Pas advokatus jau beveik nereikėjo

žmonėms kreiptis, nes prezesas papirkti buvo pigiaus ir laimėjimas bylos buvo beveik tikras tada. Kad parankiaus būtų kysziai gaudyti p. prezesas įsitaisė Mariampolėje ir jos apygardoje savo agentus, daugiausiai žydėlius. Kur rasti tuos agentus, visam svietui buvo žinoma, ak ir tie žydėliai visai su tokiais savo geszeftais nesislėpė. Na ir ėjo dalykai p. Szteino ir kompanijos per kelis metus puikiai. Prezesas placziai gyveno. Visi matė, kad jis pinigų išleidžia tris kartus daugiau, neg jo alga išsznesza, visi žinojo, kad kyszius ima. Ale nē jo Varszavinė vyriausybė, nē prokuratoriai nieko jam nesakė...

Bet sztai žiemą 1902 metų paplito po Mariampolę maskoliszki spaudinti lapeliai įtalpos tokios:

„Atviras teisybės pardavimas!“

Turiu garbę praneszti guodotinai publikai, kad Mariampolėje tapo mano įvestas atviras teisybės pardavimas. Agentai mano toki ir toki (paduota adresai kelių Mariampolės žydėlių, prezeso buvusio sekretoriaus pagalbininko ir Vaitkevycziaus išz kaimo Laszinių, ukininko-lietuvio). Užmokestis prieinama, nuo 1 iki 100 rub. Su guodone

Prezesas fon Sztein.

Tuojaus, žinoma, placziai tas dalykas pagarsėjo. Varszavinė sudų valdžia, vyriausias prezesas Varszavos sudų palatos Aristovas, patsai didelis kyszių ėmikas, norėjo tą dalyką niekais nudėti, bet prokuratorija padarė tyrinėjimą. Ir pradzių vedė tą dalyką pusprokuratoris Samochodskis, žinomas Vonsiackio draugas; szits ne tyrinėjo, ar teisybė tuose lapeliuose paraszta, bet tik, kas galėjo juos išzleisti. Nesuradęs kaltininko praneszė savo vyriausybei, kad tuose

lapeliuose grynas melas, keno jie išzleisti nežinąs, tik menąs, jog jie išz Tilžės paeiną. — Na, rodės, prezesui Szteinui viskas gerai pasisekė, jau buvo žmogelis nurimęs ir varė vėl savo geszeftą po senovei. Ale Suvalkų apielinkės sudo prokuratorius p. Popovskis (žmogus doras), neiszsitikėdamas Samochodskiui, pats pradėjo tą dalyką tyrinėti ir atrado neužilgio visą teisybę — nekurie liudininkai su smulkmenomis išszpasakėjo kelis tikrus atsitikimus, kaip p. Szteinas paėmęs nuo jų ir nuo kitų pinigų už bylas. Tada prokuratorius tuojaus nukeliavo pas Szteina ir pasakė, kad jam išzpuolą pacziam atsisakyti, kiteip turėsiąs po sudu eiti. Nebuvo ką daryti, turėjo p. fon Szteinas, tikras valstijos dumezius, prezesas Mariampolės teisdarių susivaziavimo, nustoti riebaus kashio. Išzvažiuojant kokiam-nors stambesniam czinovninkui jo draugai, sumetę pinigų, išzleistuves pakelia, bet su Szteinu nieks nē atsisveikint neatėjo.

N.

Velnio knyga. Gelgaidiskėj (Naum. pav.) pas pirkli Žilių, pasirodė praeitą metų kokia tai knyga. Žilius truputį paskaitęs nusineszė ją pas prabaszczzių, tas pažiūrėjęs liepė nesztis pas jaunąjį Biskį (tokia pravardė), o tas paskaitęs prie akių Žiliaus tą knygą įmetė į pezių. Kas tos knygos per vardas ir isz kur jį atsirado, negalėjau aiszkiai iszklausinėti, tiktai tiek žmonelės pasakėjo, kad kunigėlis pasakęs sziteip: „kas tą knygą savo rankomis dasilytėjo, tas gali dar pas bile kokį paprastą kunigą gauti iszrsizimą, o katras ją truputį paskaitė, tai toksai tik pas vyskupą gali apturėti atleidimą, o kuris tą knygą visą perskaitytų, tai turėtų keliauti į patį Rymą pas popiezių“. *Karabelninkas.*

Tamsybės apaštalai.

Alsėdžiai, (Kauno guber., Telszių pav.). Szjmet 28 d. liepos klebonas Eidimtas per pamokslą draudė skaityti lietuviszkas knygas ir laikraszczius, sakydamas, jog anas sutaisą žydpalaikiai ir bedieviai. Jam labai nepatinka apszvietimas. Tą paczią dieną jis sakė, kad esą mokslų niekam nereikia, kad tiktai reikia rūpintis apie duszios iszganymą, o kitkas — tai esą niekai, iszmislai „susztgalvių, bedievių“...

Tirkszliai, (Telszių pav.). Teko man iszgirzti graudingą pamokslą kunigo Szereivos, Tirkszlių kamendoriaus. Teip mažiau—daugiau sakė kn. Szereiva: Visi tie, kurie užsiima svietiszkais mokslais — tai niekszi! Visi tie, kurie platiną moksliszkus rasztus „broszziurkas“ — bedieviai! Atstumė juos Ponas Dievas nuo savęs ir jiems vieta pekloje. Mums, krikzczionjz-katalikai, visas mokslas tai „Deszimtis Dievo Prisakymu“. Jeigu kas jieszko daugiau mokslo, tai gyvulus! visas svietiszkas mokslas — tai velnio mokslas! ir tt.

Anot k. Szereivos, pakanka geram žmogui mokslo pasemto tik isz „Deszimties Prisakymų“, tai iszeina, kad visi mokslo vyrai — vis tai yra niekszai ir jų mokslas, yra tai velnio mokslas. Tai teip iszeina, kad Niutonas ir Kopernykas, kurie mokino, kad saulė stovi ant vietos, o žemė aplink ją sukasi, — tai tie ir velnio vyrai, o ne mokslo. Visi vėl tie, kurie tyrinėja gamtą ir iszskaito saulės bei mėnesio tekėjimą ir užtemimus — vis tai yra niekszai; ir kas perkasi sav kalendorius, norėdamas žinoti, kada stos jaunas mėnuo, teip-pat niekszas. Ant galo vyskupas Baranauskis, garsus netik savo szalyj, bet ir tarp svetimtauczių, kaipo pilioliongas (tyrinėtojis kalbos) ir kai po matematikas, pagal k. Sze-

reivą ir jis būtų paklydęs, velnio mokslu užsiimęs!

(Isz „Ukininko“)

Pilviszkiai, (Mariampolės pav., Suvalkų gub.). Visi sakome ir tvirtiname kad lietuvaitėms reikia mokslo. Bet maža dalis tokių yra, kurie sako, kad nereik, ir dauguma jų klauso.

Pas ukininką K. labai tankiai atsilanko kunigai, nes sžeimininkė juos teip myli, kad nors prie szirdies dėk. Visus geresnius kąsnelius jiems suėsdina, nuskriausdama sžeimyną ir vaikus, kurie į spirtutį žiuri kaip szunyciai. Mat sžeimininkei kunigai mielesni už tėvus, vaikus, ir be jų rodos nieko nedaro. K. turėjo porą dukterų ir norėjo pramokinti bent pradinio mokslo, taisėsi leisti į mokyklą. Mama apie tai tyczia užklause kun. Baltruszaiczio, ar verta leist mergaites mokintis ar ne? Tas vietoje paraginti, atsakė: „mergaitėms daug mokslo nereikia; joms užtenka namieje biskį pramokti skaityt ir darbų: virti, kepti, siuti ir austi. Nes kaip mergos moka raszyti, tai susiraszo su jaunikiiais ir lekia į Ameriką“. Sžeimininkė paklausė kunigo rodos.

Dabar dukters jau suaugę ir supranta, kad nemokanczioms raszyti yra negražu ir tankiai iszmėtinėja mamai, kad apie jas nesirupino isz pradzios. Dabar jos paczios įgiję „Lengvą Budą“ mokinasi raszyti visai nebudamos mamos bambėjimų. Visiems tėvams vertėtų nuo tokių klaidų sergėtis, neginti, paklausius neteisingų pranaszų, vaikams mokintis.

Kalejimas.

Sunku, labai sunku apraszyt gyvenimą kalėjime. Gyvenimas tuszczias, be jokios ramybės, nēr už ko misliai užkliut. Rusų raszėjas Dostojevskis tą vienodumą kalėjimo

iszreiszkė trimi žodžiais: „nuobodu, nuobodu ir nuobodu“. Ir tą ypatingai galima pasakyt apie pavienį sėdėjimą. Pirmas dienas žmogus visai nežinai, kur dėt laiką, kaip jį praleist greicziaus. Pradedi iszmislinėti visokius užsiėmimus: daryt gimnastiką, skaityt savo žingsnius, bet tas užsiėmimas ant tiek neužimantis, kad nė kiek negali paskubint laiko bėgimą. Palaiko žmogų vien tiktai viltis, kad paleis neužilgio, bet viltis ta labai netikra ir daug syk apgauna. Labiau ramina mislis, jog tas viskas ne amžina, jog yra mirtis, kuri sudaužo visokius žmonių parupintus žabangus. Bet pakol ateis mirties valanda, ikitol reikia gyvent, o gyvenimo nēr kalinyj, tiktai buvimas ir priegtam sunkus, nepakeliamas. Beveik kiekvienam, kas tiktai sėdi pavieniui, ateina į galvą mislis nusizudymo, o manę ypatiszkai persekiojo daug kartų. Valdžia žino labai gerai tą psihologiiską faktą ir uždraudžia vartojimą visokių asztrių įrankių, kaipo peilio, szakutės ir tt. Geriaus žinoma padarytų, jeigu duotų visokius įrankius ir pavelytų dirbt, tada žmogus galėtų nusibovyt, laikas nesitęstų teip ilgai ir žmogus neteip skaudžiai atjaustų sunkumą kalėjimo. Paprastai visur teip ir priimta, kad pavieniams kalėjime priverstinas yra darbas. Ta sistema jau įvesta ir Maskolijoje, kur dėl politiszkių prasikaltėlių iszstatyti kalėjimai, vadinami „kryžiais“ su pavieniais kambariukais. Daug lietuvių perėjo per Peterbugo „kryžius“. Bet tenai sodina tiktai po nusprendimui. O iki tam laikui turi sėdēt be jokio užsiėmimo. Ir valdžią daro tyczia, kad labiau pribaut laike tyrinėjimo, kad priverst žmogų prisipažinti ir iszduot savo draugus. Ir nekartą dasiekia savo mierio. Geidimas liuosybės, teip esti

asztrus, kad nekartą žmogus pasiduoda viliojimui, iszsižada savo praeitės, savo idealų, savo draugų ir tampa paleistu ant liuosybės su Judosziaus sanzine. Turiu pasakyt viėnog, jog asz dar nežinau tarp lietuvių nėvieno, kuris but teip pasielgęs ir abelnai visi laikėsi per tyrinėjimą tvirtai. Lietuviai moka tylēt ir jeigu dar mokėtų degint laiszkus, tai žandarams labai būtų sunku atrast kokius nors darodymus.

Kalvarijos kalėjimas yra didžiausias Suvalkų gubernijoje. Jame atsieina kentėti daugumai lietuvių, papuolusių į nagus žandarų už lietuviszkus rasztus. O 1897 metuose, metuose epidemiszkių aresztų Suvalkų gubernijoje priesz sėdėjimą Kalvarijoje daugumas turėjo pereiti czyszcziaus kanczias Senapilės arešte. Senapilėje tada gyveno žandarų virszininkas Vonsiackis ir jis malonėjo, kad bent iszpradzių prasikaltėlis pasėdėtų arcziaus prie jo, idant galėtų geriaus susipažinti ir daugiau iszsisznekėti, na ir grudo į aresztą, kuris abelnai yra negalimas dėl gyvenimo žmonėms, o dėl politiszkių visai neatsakantis. Nėmacziau kitų kambarių, bet mano kambarys buvo tikra kiaulinczia. Drėgna, viskas supuvę, purvina. Manę pasodino berželio mėnesyje. Buvo gražios sziltos dienos, o man net vidurdienyje buvo szalta. Teip kaip kelnorėje. O blakių, blusų neiszpasakytą daugybę. Atsiminiau vieną skaitymą apie naminius vabalus, tarp kurių buvo apraszyta blakė. Laike karės Maskolijų su Persais pradzioje szio szimtmeczio Persai paimtus į nelaisvę maskolius mėtė į duobę su blakėms. Nelaimingi kentėjo baisius sopulius. Na tai Senapilėje irgi yra panaszi duobė dėl kankinimo lietuvių.

Kaslink valgio, tai padavė man svarą juodos duonos ir prarugusių kopustų ant piet. Duoną suvalgiau, bet kopustų neįkabinau, nors norėjau ir toliaus visai jų neėmiau. Turėjau dar kelis graszius, už kuriuos atneszdavo pietus isz miesto; isz ryto atneszdavo už kapeiką virinto vandens, vakare irgi tokią pat porciją, ir teip maitinausi. Kaslink kalinio maisto, tai jis visai yra negalimas ir sutuom maistu visai negalėtum gyvasties užlaikyti. Ir visi aresztantai, kriminaliszki tik tuom ir gyvena, ką nusiperka, ar isz namų gauna.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Lawrence, Mass. Tėmyjant į szelpėjus tautiszkių reikalų, nuliūsti reikia, dėlei per mažo tokių skaitliaus. Ak tėvynės reikalai, abelnai visi lietuviszki tautiszki, nėra tai pareigato mažo skaitliaus szelpianczių, bet pareiga visų lietuvių. Mums visiems be skirtumo turi rupėti apsiszvietimas ir paszelpa tautiszkių darbininkų, kurie dirba dėl mūsų apszvietos, kurie dėl tojo darbo netenka sveikatos ir užsilaikymo, kurie už tai metami į kalėjimus ir paskui iszvaromi į Siberijos tyrus. Jeigu mūsų tėvynainiai nesigaili dėl mūsų gerovės paszvesti savo sveikatą, gyvastį, net paskutinę laisvę, tai mes į atsिमokėjimą jiems nesigailėkime nors keletos centų, jų suszelpimui. Ak mūsų visas szios dienos supratimas prasiblaivymas isz amžių snaudulio, yra tai vis darbas tėvynainių rasztininkų. Mes nė vienas nomainytumėm szios dienos savo supratimą ant pirmesniojo, kada supratome mažai ir rodėsi mums, kad žinome labai daug, kad toks draugijos surėdymas yra geras ir tt., o tas viskas buvo klaida, netikras supratimas. Daug buvo kalbėta ir raszy-

ta porą metų atgal apie *tautiszka dieną*, kurios uždarbį tautiečiai paszvēstų ant tautos reikalų. Tokių vienog atsirado per mažai, ir sziądien tas klausymas lyg užmirsztu tapo. Tiesa, buvo tokių keletas, kurie savo tautiszka dieną, sakytiu atszventė, paszvēsdami jos uždarbį ant reikalų, koki tame laike buvo. Taigi atnaujinkime tą *tautiszka dieną* ir kas metas szvēskime ją, o kad tokių tautiečių bus didelis skaitlius, tai mūsų tautiszki reikalai, lygiai tėvynainiai, kankintiniai, taps paszelpiami, isz ko mes turėsime dvasiszka naudą ir busime atlikę pareigą kaipo Lietuvos sunus.

Mūsų svarbiausiu reikalu tuomi tarpu turėtų būti: prigulėti kiekvienam prie Tėvynės Myletojų Draugystės, szelpti kankintinius ir jaunuomenę mokinanczias augsztesnius mokslus. Tautiszkos dienos uždarbys, sakysiu nuo \$1,50 c. tegul būtų padalinimas: 60 ct. į Tėvynės Myletojų Dr-stę, 45 ct. paszelpai kankintinių ir 45 ct. paszelpai mokslaeivių. Esant nuo kelių tukstanczių skaitliui tokių tautiečių, atliktumėm didelį ir szventą darbą dėl savęs ir brolių. T. M. D. kas kartas suteikia mums vis geresnes knygas; suszelpti kankintiniai, tarp kurių yra didelis skaitlius baigusiu mokslus, nenuleis rankų nuo darbo, nenupuls ant dvasios budami isztrėmimo, atsidekavos mums arba atidirbs rasztais pakeliancziais mūsų protą; suszelpti mokslaeiviai vėl mūsų neužmirs ir rupinsis atsimokėti savo szelpėjams, su kurių pagelba jie galėjo iszsimokinti. Priegtam mokslaeiviams nebus tai auka, bet tiktai paskolė ant tulo laiko, iki prasigyvenant jiems, ką jie turės sugražinti į mūsų to skyriaus kasą, kas bus tolesniu szelpimu kitų, naujų, mokslaeivių. Be mokintų vadovų, mes broliai, ne-

pakilsime augsztyne protisz kai, ne medegisz kai, ir szelpdami mokslaeivius, patys sav darysime naudą.

Iki sziolėi mūsų visų rupeszių buvo statymas bažnyčių ir lenktynės, kuris daugiaus pinigų įkimszime į kunigų kieszėnius. Praeitės praktika parodė, kad isz tų milžiniszkių sumų mes neapturėjome jokios naudos, apart suteikimo puikiaus gyvenimo mūsų kunigėliams, ir tą skaitėme už dvasiszka naudą. Vienog dvasiszkos naudos žmogui nepakanka, jam lygiai reikia protiszkos ir kunisz kai medegiszkos naudos. *K. Paszakarnis.*

Paterson, N. J. Nors mūsų mieste lietuvių skaitlius dauginasi, bet tautiszko supratimo tarpe jų teip kaip ir nėra. Jeigu būtų, tai apie mus ir garsėtų, kaip ana Waterburis arba Bostonas. Teisybė, pas mus lietuvių nėra tiek daug, bet ir tie patys niekuomi nepasirodo. Szv. Kazimieriaus draugystė szejp teip laikosi, bet sąnarių turi ne daug. Jeigu dabar dauginantesi lietuviams, draugystė prisirasztų prie Susiv. Lietuvių Amerikoje, taip szańnei pasidaugintų sąnariai, nes nereiktų dr-stei rupintis apie posmertinę, kurią gautų isz S. L. A. kases; draugystei reiktų rupintis vien apie suteikimą paszelpos savo sąnariams.

Draugystė S. Kaz. 26 d. lapkriczio turėjo balių ant savo naudos ir pagirti reikia už įvedimą puikios tvarkos. Ne vienam nevale buvo szokti su kepure ir teipgi rukyti szokimo salėje. Tokia tvarka turėtų būti visur įvesta, nes szokti su kepure nepritinka, teipgi ir rukyti nevietoje.

Lietuviszkų biznierių yra du: viens karcziamninkas ir viens mėsininkas. Biznis jiems ne kaip sekasi, nes stoka tam tikro supratimo ir pasielgimo su žmonėms. *Patersonietis.*

New Britain, Conn. Lapkriczio 22 dieną buvo prakalbos, ką parengė 26 kuopa S. L. A. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Pirmiausiai J. Mažeikutis deklamavojo „O seni amžiai“, paskui M. Bendoraicziutė isz Waterburio deklamavojo darbininkiszkas eiles (kokias? Red.). Kalbėtojais buvo užkviesti J. Žemantauckas ir kn. Dilionis isz Waterburio. Kalbos susirinkusiems labai patiko, nors priesz susirinkimą visoki paskalai ėjo, buk kalbėtojai naują vierą uždėję. *Kaunas.*

Boston, Mass. Kiekvienas naujas ir naudingas nuveikimas ant tautiszkos dirvos džiugina kiekvieno tautiečio szirdį. Teip dr. D. L. K. Vitauto 23 d. lapkriczio parengė susirinkimą ir prakalbas miestelyje Lynn (nuo Bostono karsztuoja 10 ct. strytkariu), kur yra nemažas skaitlius lietuvių, tarpe kurių yra ir Vitauto dr. sąnarių. Gaila vienog, kad dauguma mūsų brolių laikosi lenkiszkos vuodegos, nesiglaudžia prie savo pulkelio. Mieris isz dalies tapo atsiektas, prisiraszė keletas naujų sąnarių.

Lapkriczio 26 d. Vitauto dr. kelė balių. Lietuviai gražiai pasilinksmino, už ką draugystei bus pusėtina nauda, nes žmonių buvo nemažai, ypatin-gai, kad ant rytojaus buvo nedirbama diena „dekavonės“.

Vyskupas dabar, kaip gir-dima, ketina paszventinti lietuviszką bažnyčią ir nereikalaujas jau, kad jam užrasztų, kaip pirmiaus reikalavo, bet norįs būti jos prižiurėtoju. Apsilankius czion Dilioniui, vyskupas ant to prisilenkęs, bet saugok Dieve, idant bostonieciams su tai bažnyčia neiszeitų, kaip tam pasakų žmogeliui, kuris apsiėmė pavėžinti lapės tik vieną kojelę.

J. Raubynaitis.

Grand Rapids, Mich. Smagu pasidalinti su skaitytojais žiniomis, jog ir mūsų miesto lietuviai, teip kaip ir kitų vietų, pradeda atsibusti tautisz kai, suprast, jog yra lietuvis, o ne lenkas arba kitoks. Atsibudimas tautiszkos dvasės būtų greitesniu ir žymesniu, jeigu būtų darbsztesnių tautiečių ir jeigu nebūtų lenkbernių, kurie slopina kiekvieną lietuvisztės spindulėlį.

Susitvėrus czion „Žvaigždei Liuosybės“ kun. Pangonis ją tuoj iszgarbino kaipo bedieviszką, o sąnarius nenorį bažnyčia įleisti, ne sėdinių parsamdyti, dagi visai isz miesto iszvaryti. Moterims įkalbėjo, kad nelaikytų ant burdo tokių vyrų, kurie prie tos dr. priguli ir stengtųsi savo vyrus nuo prigulėjimo atkalbinti, nes „Žvaigždės Liuosybės“ drang. priguli prie S. L. A., kas pagal mus kunigėlio iszmanymą tai oi. Jis surado tokių lenggvaproczių, kurie eina ir drasko laikraszczius, su džiaugsmu, jog szliuptarnių bibliją naikina. Persekiojamieji vienog, rimcziaus pasielgia ir stengiasi tuos lengvaproczius pertikrinti, kad skaitymas laikraszczių yra neatbutinu reikalu kiekvieno žmogaus, kad draskymas neatgins nuo skaitymo. *R. Garbas.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Nuo spalio mėn. likosi \$224,08
S. Stokes, Pana. Ill. -60
J. Endzulis, Meriden, Conn. -60
K. Liutkevyczia -60
P. Kukenis -60
J. Szpokauskas,
Elizabeth, N. J. 1,70
J. Buvidas, Thorp, Wis. -60
J. Szneideris „ „ -60
M. Ukelis, Brooklyn, N.Y. -60
J. Szernskis „ „ -60
New Britain, Conn. kuop. 3,30

Broad Brook, Conn. kuop. 3,00
M. Montvila, St. Charles, Ill. -60
Lawrence, Mass. kuopa 8,10
Philadelphia, Pa. kuopa 3,60

Sykiu 249,18

Markės laiszkams -26

Lieka kasoje \$248,92

A. Olszewskis.

Vardan teisybes.

Elizabeth, N. J. „Vienybės” No. 49, korespondencijoje iš Elizabeth, N. J. paraszyta p. Susiv. Sąnario, buk asz ant Kliubo susirinkimo 3 dieną spalinio atsivedęs žydelius pagyrimui republikonizskos partijos. Tas yra neteisybė. Man atėjus ant susirinkimo, jie jau buvo salėje, ir nežinau kas juos buvo atsivedęs, ir asz su tais žydėliais neturėjau jokio reikalo. — Jeigu užtariau republikonizską partiją, tai padariau teip, kaip kiekvienas sąnarys turi tiesą, už ką nori, gal užtarti. S. Makauckas.

Slapuks.

Ant laivo „Nauplia” iš Stetino (Vokietijoje), plaukencio į New York'ą su pirkiniais, kuris atplaukė 30 lapkričio, atvyko pirmasis lietuvis, urėdiszkai užraszytas kaip „slapukas”. Jo vardas Vincas Daraczius iš Žvirblaičių kaimo, Kauno gub. Vincui bekeliaujant į Ameriką, patiko nelaimė, pavogė kas-žin kas 120 rublių. Stetine vienas lietuvis jį nuvedė ant „Nauplia”, kur jį priėmė kaip darbininką, bet kapitonui nenorint užmokėti, jį užraszė kaip „slapuką” ir padavė atėivystės komisoriams. Priesz komisijos sudą Vincas išsisteisino ir išskliuvo nuo baudmės, kur „slapukai” baudžiami net ant \$10,00, jeigu nori įeiti į Sv. Valstijas. Vincas sulankė pagalbos nuo savo dėdės, Domininko, iš Chicagos, kur ir nukeliavo. Vincas Daraczius

yra gabus žmogus, moka tėti lioti ir skaptuoti ir jam nebus sunku užsidirbti sav duoną.

Newyorkietis.

Vísokios aukos turi buti pridutos tam, kam aukaujama.

Kaip žinoma skaitytojams iš 42 num. „Lietuvos” ir 44 num. „Vienybės”, Shenandoah, Pa., Lietuviszkas Muzikantų Benas, minėtose laikraszcziuose vietose, surinko \$929,91 ct. paszelpai straikierių angliakasių.

P. K. Norkevyczius padėkavojo aukautojams už teip gausias aukas, bet kur tais aukas padėjo, nepagarsino, neiszdavė atskaitos. O aukos buvo aukaujamos ne muzikantams, bet straikieriams. Apart visko muzikantai iszkeliaudami rinkti aukas nepagarsino apie tai laikraszcziuose. Priegtam ne visos aukos pagarsintos tapo. Brooklynesurinkta pagal pagarsinimą tiktai \$357,69 ct. Garsinti tapo tie, kurie aukavo \$1,00, o kurie mažians, deszimtuką ir tt. tokios aukos nebuvo priskaitytos visai nė prie abelnos sumos, o kokių pagal brooklyniečių sprendimą galėjo buti į \$150,00. Toliaus liko nepaminėtas pelnas nuo tam tikro balius, kur gryno pelno buvo \$103,50; toliaus dar nanda nuo ekskursijos \$200,00 kas buvo nusiųsta pacztu, o ant kurių jie patys grajyjo, nes ant naudos straikierių buvo tas tyczia parengta. Taigi sykiu nepaminėta \$453,50 vien iš Brooklyno.

Pragyvenimas muzikantams per visą kelionę daug kasztuoti negalėjo. P. Draugelis Brooklyne užmokėjo už valgi ir nakvynę vieszbutyje, kuris tik atėjo. Kiti nakvojo ir vieszėjo pas pažįstamus ir draugus. Kitose vietose lygiai teip bus buvę.

Lietuviszkas Muzikantų Be-

nas sugrįžęs į Shenandoah, davė unijos kuopai \$150,00, kaip mums praneszė kuopos virszininkai. Toliaus negalima suprast paczių muzikantų praneszimo, „jog ir skebsams davė \$150,00”, bet apie tai nėra jokių tikrų žinių.

Muzikantų buvo 17 vyrų, ir kaip jie czion atraszė, kelionė kasztų pasilaikė po \$19,00, kur ant visų pareina už kelionę \$323,00.

Pagal pridutas žinias tapo iszmokėta:

unijos kuopai	150,00
skebsams	150,00
muzikantų kelionė	323,00

Izmokėta viso \$623,00

O, surinkta \$929,91

Brooklyn negarsintos

aukos \$453,50

Surinkta viso \$1383,41

Nutraukiant \$623,00

Turėjo likti \$760,41

Mes tikime, kad Liet. Muz. Benas rinkęs aukas vardan baudajanczių straikierių ir jų szejmyną, nors apie tai nepagarsino laikracziuose, iszduos teisingą atskaitą per laikraszczius nuo visų surinktų aukų.

Aukautojai: Jonas Naujokas

Martin Short

Tomaszek,

V. Dvaranauskas,

S. Rynkevyczia,

davęs \$2,00, negarsinta,

H. B. Rosenson,

davęs \$5,00, negarsinta.

Isz keliones.

III.

Mano žinios surinktos kelionėje, isz didesnės dalies yra lietuviams žinomos, kadangi man prisieina užraszyti vien paprasti atsitikimai, apie mūsų brolių užsiėmimus, darbus ir t.t. Sziądien esmi atlankęs 23 lietuviams apgyventas vietas Pittsburgo apielinėje. Kasdieninis užsiėmimas lietuvių skiriasi į dvi szakas: vieni uždarbiauja angliakasyklėse, antri prie geležinių iszdirbių.

Kaslink apszvietimo ir darbų tautiszkų, veik visi stovi ant vieno laipsnio dvasiszkame snaudulyje, iszskiriant Wilmerdingo lietuvius. Wilmerdingiečiai virszins supratime ir darbuose visus szios apielinės savo brolius. Wilmerdinge randasi lietuviszkų szejmyną iki 40 ir tris kartus tiek pavienių; czia užsilaiko laisva tautiszka Lietuvos Sunų draugystė, ir Susiv. L. A. kuopa. Susitverus Lietuvos Sunų draugystei, ją sutiko daugelis persekiotojų; uždėtojai buvo pametę viltį ar jų darbas atnesz lietuviams pageidautus vaisius, bet laikui bėgant, ir sumanesniems lietuviams nesustojant aiskinti draugystės naudą, viskas apsikeitė. Sziądien Lietuvos Sunų draugystė stovi ant tvirto pamato, skaito virsz 60 sąnarių; prie jos priguli vien visi jaunesnės kartos sumanesni lietuviai. Pastarame laike Wilmerdingiečiai sunudo mokintis muzikos antsmuikų; teip gi yra viltis, jog ilgainiu susitvers kuopa T. M. Draugystės.

Wilmerdinge randasi smulkių misinginių daigtų iszdirbystė ir lietuviai isz didesnės dalies czia uždarbiauja. Paprasta darbininko dienos alga \$1,50 už deszimts valandų darbo.

Yra czion keli vyrai prasi-mokinę amato; dirba jie prie masinų, ir turi pusėtiną uždarbį. Teip gi keletas vyrų uždarbiauja vieszbucziuose; o kiti visi paprasti darbininkai, iszskyrus vieną mėsininką.

Antrą vietą užima Homestead. Lietuviszkų szejmyną czia randasi virsz 50 ir tris kartus tiek pavienių. Homesteade yra lietuviszka parapija, prie kurios priklauso ir aplinkinių miestelių lietuviai. Pagelbinę draugystę turi tik vieną; prie tautiszkų darbų ji nėra prisidėjusi. Toliaus yra S. L. R. K. kuopa ir Moterių draugystė, kuri atlieka savo priderystes

vien ant paliepimo draugystės uždėtojo.

Homestead'o miestelis yra garsus iszdarbystėje plieno, kas yra savasczia milijonieriaus Carnegie. Akyva prisižiurėti, kaip visoki darbai su pagelba pagerintų maszinų sparcziai atliekami. Sunkus, nuo karszczio balti gabalai geležies, nuo keliolikos szimų centnerių, lekioja į visas szalis, tarsi plunksna nuo vėjo. Rodosi tas viskas turėtų buti dėl palengvinimo darbo, pagerinimo darbininko buvio; bet taip nėra: pagerintos maszinos atėmė tukstancziams darbininkų užsiėmimą. Kur pirmiaus dirbo 10 darbininkų, tai sziaudien tą darbą atlieka du arba trys darbininkai. Nemokančiam jokio amato prie geležinių iszdarbių, darbas yra didei sunkus o užmokestis maža; jei kuris uždėba kiek daugiau, tai turi kėsti didelį karsztį; ugnes kibirskztys krinta ant žmogaus isz visų szalių, kur žmogus esti lyg pragare. Priesz 10 metų Carnegie kompanijos darbininkai turėjo tvirtą uniją, bet pakilus straikui 1892m. kompanija su pagelba milicijos uniją suardė ir po sziai dienai czionykszcziai darbininkai jokio savitarpinio susirizimo neturi. Carnegie prisisiurbęs darbininkų kraujo, kad pasirodyti labdaringu, įtaisė vieszą knygyną, kuriame yra tulos ir lietuviszczos knygos, bet jų lietuviai neskaito; turbut isz skriaudų dovanos netur patraukimo. Apie kitų vietų lietuvius neverta nė minėti; nors visur randasi mūsų brolių nemažai, ypatingai apie Monongahela upę, bet jie visi užmigę tautiszzkai ir dvasiszzkai numirę.

California, Pa., pakutiniu laiku pradėjo organizuotis lietuviszczka draugystė, vardan szv. Kazimiero. Kaip kitur, taip ir czia pavieto teisdarystei už pavelyjimą rinkti draugystės turta, laikyti susirinkimus (czar-

terį), reikia braungiai užmokėti. Dėlto jiems rodyjau prigulėti prie S. L. A. ir nuo jo paimiti czarterį dovanai. Ar jie paklausys tos rodos, nežinau, kadan-gi dauguma czionykszcziu lietuvių nesupranta dar naudos tautiszczos vienybės, ir isz jų nesupratimo naudojami visoki siurbėlės.

Coal Centre, Pa., yra airių parapija. Pastarame laike jų kunigas pagarsino, kad jis atsitraukia isz parapijos ir jeigu lietuviai nori, tai nesunku turėti savo lietuviszczą kunigą, reikia tiktai surasztyti lietuvius parapijonus ir surinkti pinigų. Lietuviai tuojau sujudo, iszleido kolektorius, suraszė apie 400 vyrų parapijonų, surinko reikalautus pinigus ir dziaugėsi turėšę lietuvių kunigą. Bet iszėjus tam airiui, į jo vietą atėjo kitas, ir lietuviai pasijuto esą apgautais. Tiesa, naujasis kunigas yra poligliotas, mokąs net septynes kalbas, bet ne lietuviszczkai.

Braddock'e ir Duquesne lietuviai visai tautiszzkai užmigę, nors jie priklauso prie Homestead'o lietuviszczkos parapijos. Negirdėti czia tautiszczų kalbų, nė aukų mūsų kankintiniams, ir ar kada susipras, pakils protiszzkai, pradės darbuotis ant tautiszczos dirvos, szis klausymas lieka neiszzrisztas.

Abelnai vakarinės Pensylvanijos lietuviai yra toli atsilikę nuė rytinės valstijos dalies lietuvių, visokiuose darbuose ir reikaluose, pakilime protiszzkame ir tautiszzkame. Jeigu jie nebutų tokiais snaudaliais, tai mūsų abelni lietuviszczki reikalai stovėtų daug geriaus.

Keleivis

Ir vėl ateivystės varžymas.

Parlamentui pirm vakacijų priėmus bilą apsunkinti ateivystę, toji dabar pateko į senatą užtvirtinimui. Senatas tą

bilą padavė komisijai ant isztyrimo, pataisymo, iszbraukimo ar pridėjimo dar ko nors.

Szita bila yra paduota nuo senatoriaus Penrose, kuri reikalauja apsergėjimo amerikonszko darbininko nuo europieczio, kuris czion atkeliauja po kontraktu ir dirba už pigesnę algą. — Kad kontraktiszzkus darbininkus ir dabar jau gaudu, gražina atgal, rodosi to nežino nė kongresas nė senatas, ir baudžia vien nieko nekaltus žmones, kurie atnesza savo spēkas parduoti Amerikos kapitalistams, kurie tokių labai jieszko. Jeigu jau yra baudziamas kontraktiszzkas ateivys, darbininkas, tai kodėl jokio atsakymo neturi tie, kurie iszduoda tokius kontraktus, jieszko ir užlaiko tokius darbininkus? Tada tik nebus parsidavėlių, kaip nebus pirkikų. Nėjoks darbininkas isz gausos, gerų dienų, neparsiduoda.

Toliaus, vėl statoma skerspainė ateiviams, doriems žmonėms ir darbininkams, dėlei anarkistiszczų pažvalgų. — Kongresmonai ir senatoriai nesupranta to, kad jų visoki įrankiai apsunkinime ateivystės nepadarys nė mažiausios skerspainės ateiti į szią szalį anarkistams, nes jie ant kaktos netur paraszo, ir anarkistai patropys nuo visko iszskliuti, nes jie neteip kvaili, kaip toki senatoriai mano. Jie taps įleidžiami kaipo geriausios žmonės, o nieko nekalti darbininkai taps už tai baudziami, gražinami atgal, paduodami į vienos ar kitos policijos nagus.

Treczių klausymu yra, reikalavimas nuo ateivių mokėjimo raszyt ir skaityt. Berods reikalavimas nėra be vertybės, bet ar galima vėl kaltinti ir bausti už tai žmogų, jeigu jis neturėjo progos iszsimokinti, kaip ant paveikslo lietuviai, kurie už norą mokintis, yra kemszami į kalėjimus, tai isztremiami? Pastaczius amerik-

ną į sanlygas mūsų lietuviu, jis viską pametęs bėgtų kaszin kur. Ponai valdonai norėtų apszviestų žmonių ateinant, bet paimkime bent kokį paprastą „ir apszviestą jau“ amerikietį ir paduokime jam bilekį skirsnelį konstitucijos perskaityti ir pasakyti jo reiskimą? Toks bus lygiu, jei ne žemesniu, ateiviui. Amerikonų reikalavimas mokėjimo raszyt ir skaityt nėra visai vietoje, nes jie nepažįsta politiszczų ir ekonomiszczų pasilaikymų vargdienių žmonių Europoje. Sziaudien priesz tokius žmones daromos kliutys, o kurie pirmiaus buvo taip pageidaujami, pralobino visą szalį, nutiesė geležinkelius, isz miszczų padarė derlias dirvas ir t.t. Amerikoje yra dar daugeliu milijonų ateivių darbininkų vietos ir darbo, kurie prisidės prie didesnio pralobinimo szalies, taip-gi sukraus savo trusų nevienan. kapitalistui milijonus.

Washingtono, pradzioje gruodzio mėn., buvo susivaizavimas visų ateivystės komisorių, kurie nutarė, kad tokių skaitlių dar padauginti, ant viso rubežiaus Kanados ir Meksikos asztresnę sargybą pstatyti, kadan-gi isz tų szalių įsivogimai negeistinų ateivių į Suv. Valstijas esanti zydejime. Pagal tokį nutarimą, jeigu jį kongresas ir senatas užtvirtintų, tai rubežiai taptų apstatyti sargais, kaip maskoliai yra apstatę Vokietijos rubežių, taip-gi nuo keleivių gal bus reikalaujamos legitimacijos— paszportai, kaip Maskolijoje.

Nuo 1 liepos 1901 iki 30 birzelio 1902 m. į Suv. Valstijas atvyko 730,798 ateivių. Tarpe tų 81,055 atvyko I ir II klasioje, o 648,743 treczioje klasioje (tarplubėje), kurie pagal tautas skiriasi:

Italų	180,535
Lenkų	69,620

Žydų	57,688
Žuvėdų	55,780
Vokiečių	51,686
Slovakų	36,934
Kroatų ir slovenų	30,233
Airių	29,001
Vengrų	23,610
Anglų	14,942
Japoniečių	14,455
Finnų	13,868
Visokių kitų tautų	70,391

Lietuviai gal bus priskaityti prie lenkų arba visokių kitų tautų.

Iš visų szitų ateivių nemokanczių raszyti nē skaityti buvo 162,188. Sugražintų atgal tapo 4,974. Dauguma sugražintųjų buk buvę su limpancziomis ligomis ir dėlto tapo neįleisti.

Vyriausis ateivystės komisorius padavė į kongresą bilą, kad visokios laivų kompanijos būtų atsakyme už ligonius ir anarkistus, jeigu tokius atgabentų, turėtų užmokėti po \$100 baudos už kiekvieną.

Amerikoniszkos unijos priesz ateivius.

Plainfield, N. J. Pramoninkų susirinkimas sutaisė planą dėl susivienijusių Amerikos darbininkų, tai-gi visokių unijų, kad nepriimti prie darbo nē į uniją nē vieno ateivio, kuris neturės ukėsizskų popierų. Szakos szito begėdiszko užmanymo tapo izsplatintos po visą New Jersey valstiją ir 16 unijų nutarė tą kvailą užmanymą pildyti. Pagal tai, kur dirbs ne valstietis, tai unijonistai turės pamesti dirbę arba straikuoti. Vienog, nuo tokios kvailos nuomonės laikymosi susilpnės ir suirs unijos.

Ar atgaus popiezius politizską valdžią.

Vatikano visa ministerija mano ir svarsto, kokiu budu galėtų atgauti viduramžinę politizską valdžią, be kurios popiezius yra lyg ne popiezius.

Don Romolo Murri, narsus

italas, slaptrodis Vatikano ministerijos, izsdirbo plianą „krikszczioniszkos demokraticios“ ir varo agitaciją bent Italijoje, kad atlaikyti žmoniją nuo materijalizsko socializmo, kas sziądien visur sparčiai keroja. Pirmuoju mieriu yra su popieziusku užgynimu atitraukti žmones, Romos katalikus, nuo rinkimo tautos, darbininkų, pasiuntinių, kadangi dabartinė radikalizska pakraipa tokių rinkimų neduoda įsikunyti užmanytam mieriu. Kardinolas Rampolla vardan popieziaus tai apgarsino, o „Unita Cattolica“ (Florencijoje) ir „Voce della Verita“ (Romoje) karsztai tam pritarė. Teipgi Don Murri'o organas „Domani d' Italia“ (Romoje).

Szitas užmanymas nenaujas; jau popiezius Pius IX. to gėidė, bet tame tarpe neteko paskutinės politizskos valdžios. Popieziuska politika tuom tarpu nurodo ant to, kad norinti izsvengti sukilimo socialistų, prie kurių pradeda prisidėti ir augsztesnių luomų žmonės ir tuomi padrasina žemesnę luomą. Krikszczioniszka demokratija turi už mierį sudrutinti tikėjimą ir sugražinti popiežiui politizską valdžią, ir dėlto kiekvienas katalikizskas demokratas, teipgi laikrasztis, turi pareigą skelbti kitiems popieziaus vargus, netekus politizskos valdžios. Italijoje tapo užginta skaitymas visokių rasztų seminaruose, ant kurių vyskupas neduoda daleidimo. Kunigai vėl gina parapijonus nuo skaitymų per vyskopus užgintų rasztų.

Geismą toki popiezius gal turėti, bet szios dienos katalikai dar neužmiršo praeitę XIII szimtmezio, žydejimo katalikizskos bažnyczios, ir nesiduos savę vėl į panczius įsipanczioti. Patys italai guodoja popiezių dėl jo senatvės dabar, bet jo politizskos valdžios negeidžia, nes ji suardy-

tų Italijos suvienijimą ir priskubintų suirimą. Kitų szalių valdanczios katalikizskos luomos teipgi nesiskubins popiezius reikalavimus izspildyti, nes jos nuo valdomųjų turi tą garbę ir naudą, kokia paskui tektų vienam popiežiui.

Anglijos moterų girtavimas.

Londono daktarizskas mėnesinis laikrasztis izs paskutinio laiko paduoda skaitlines girtavimo tarpe moterų, kas parodė, jog draugės apszviestų gyventojų, kurie savo kultura, mokslu, privertė Europą savę garbinti, neapsileidžia savo vyrams lenktyniavime prie izsigimimo ir izsnykimo per girtybę.

Anglijoje girtuoklystė plėtojasi izsgandinancziu greitumu. Skaitlinės sudo bausmių už praszengimus, kilusius izs girtybės, vien Londone nuo 1895 iki 1897 metų, buvo po 175,629 kas metai; 1899 skaitlius pakilo iki 214,298. Toje milziszkoje sumoje buvo 38% moterų, arba 62 vyrai ir 38 moters buvo baustais izs 100 girtuoklių. Bet statistika policijos ir kriminalizskoji nesuteikia tikrojo paveikslo girtuokliavimo, nes parodo vien atsitikimus vieszose vietose, karcziamose ir ant gatvių. Tame atvejyje myriai papildo policijos ir sudo statistikas, ir pasirodo, kad laike paskutinių szeszių metų girtuoklystė tarpe moterų pakilo nuo 31% ant 40%, palyginime vyrų myrių izs girtuoklystės net 104%.

Su įjunkimu girtuokliauti nupuolė moterų sveikata ir skaistumas. Paskutiniuose szesziuose metuose prasikaltimai moterų vien dėl girtuoklystės pakilo iki 19%. 1899m. Londone suskaityta 13,200 nepataisomų prasikaltėlių, kuriuos buvo bausta per 10 sykių už girtybę. Tarpe jų buvo 8,900 moterų, daugiau kaip dūsyk tiek, kiek vyrų.

Blaivus sąnarys „Izsganymo Armijos“ pasakoja, kad vienam pusvalandyje buvimo karcziamoje, jo susiedystėje, atėjo 74 ypatos, reikalaudamos svaiginanczių gėrymų. Izs tų buvo 9 vyrai, o net 65 moters. Moterizskė H. Somersēt, užveizėtoja girtuoklių pataisos namų, dėl stokos vietos laike vienų metų, nusiuntė 2,200 susirgusių moterų girtuoklių į Durhurst'o namus.

Sunku surinkti skaitlines girtuoklysczių izs tarpo augsztesnių luomų, nes policija neturi progos, arba labai retai, įsikiszi į tokių tarpą. Pats dabartinis karalius, Edvardas VII. daugelį kartų yra nakvojęs lakope už skandalus, kokius provijo prisilakęs. Apart to, daktarai W. Grill ir N. Kerr vienodai tvirtina, kad girtuoklystė tarpe moterų augsztesnės luomos yra baisiai izsziplatinusi. Tas pats patvirtinta atsiszaukime, su pasiraszymu 914 londonieczių daktarų, įduotame pirmsėdziui ministrų Salisbury'uj savo laike, kame reikalauta izsleidimo įstatymų priesz girtuoklystę.

Apie baisų augimą girtuoklystės tarpe apszviestų moterų liudyja Dr. Kerr, kuris gydė laike vienų metų 1200 girtuoklių moterų izs vidutinės ir augsztesnės luomos.

Garsus Dr. A. Clark, kuris buvo garsingiausiu daktaru Londone, pirm savo myrio trumpai raszė:

„Kerjimas girtuoklystės privatiszkose szejmynose yra izsgandinancziu, o pasekmės turi sukresti kiekvieną. Izsnaikinimas girtuoklystės izs tarpo moterų yra veik negalimas. Jeigu teip tęsis ir toliaus, tai Anglijos likimas yra be vilties“.

Be perdėjimo galima tvirtinti, kad kiekviena ketvirta moterizskė anglikė mirszta nuo persigėrimo laike 35-45 metų amziaus. Denvyniolikines merginas rasta daugel kartų pasi-

gėrusias. Szeimynos kenczia tukstanczius ligų su nusimini- mu, o didžiausia isz tų ligų yra girtuoklystė.

Negana tų pavysdzių, kuriuos parodo statistika; daug daugiau yra girtuoklių, apie kuriuos niekas nežino. Girtuoklystė keroja ir tarpe apszviestų luomų ir turtingų. Lyg girtybė būtų neatbutina drauge gerovės ir civilizacijos, kokia yra skurdo ir tamsos? Bet nelaimė, taip yra. Ir girtybėje rieti tragizmas, kurio auka gali kristi visa apszviesta žmonija, jeigu gana laiku nebus tam užbėgta. Tarpe girtuoklių neturės pasekmės geriausia propaganda, galybės izgandinanczių nurodymų ir paveikslų kylanczių isz girtybės, jeigu žmonės netekę spēkų savę suturėti, jieszko girtybėje sudrutinimo, pasilinksmimo, užmirszimo vargų...

Už tokį nelemtą palinkimą atsakymas puola ant kapitalistiszko ir despotiszko surėdymo draugijos. Turtingieji su valdonais susitarę, su degtine ir alumi isztraukia isz vargso paskutinį skatiką. Anglijos darbininkai ant metų užpelno apie 500,000,000 svarų szterlingų (\$2,500,000,000), ir prageria per 70,000,000 svarų szterlingų (\$280,000,000). Tik socialistiszkam draugijos surėdymui įvykus, nuslinks pavojus isznykimo žmonijos.

Psykologija.

(Žiur. 49 num.)

XXI.

Prisitėmyjimas kudikiams.

Idant sektusi praktiszkaizkai vaikus mokinti, pirmiausiai tulime juos iszmauyti; tam tikslui turime studijavoti jų protus taip, kaip jie tikrai apsi- reiszkia diena nuo dienos. Skaitymas jokios knygos neužpildys to reikalo. Anot profesoriaus Royce: „pirmueziausiai turime atsimiti, jog nė sistema psykologiszko mokslo, nė

nuoseklios teorijos, kurios isz- guldo žmogaus protiszkaizkaiz- jiegas, o tik psykologiszkaiz- dvasia, taip sakant, ta meilė ir gabumas, yra reikalingas protą pažinti”.

Sziadieninis užsidegimas ir geismas studijavoti kudikį ir jo protą užima svarbiausia vietą visuose moksliszkuose susi- rinkimuose. Yra smagu ir stac- ziai padilginimas prie tolesnio studijavojimo, nes vaikus stu- dijavoti — yra praktiszkaiz- sias isz visų mokslų, kadan- gi riszasi su protiszkaizkaizkaiz- ir ekonomija žmoniszkos spē- kos.

Mokiūmo pasekmė remis- ne ant paties mokinimo, o tik ant paties mokintojo linkimo prie iszminties ir jos sujungi- mo su mokslu. Jeigu szi meilė dega jo akyse ir apsi- reiszkaiz- jo abelnam pasielgime, tai ir su mokintiniais mažai bėdos tebus, idant pastotų karsztais mokslo mylėtojais. Ir jeigu mokintoja sumaniai studijavos reikalavimus kiekvieno mo- kintinio, ir stengsis pritaikinti geriausias sąlygas didžiausiam pasidarbavimui, tai isz kiek- vieno bandymo iszeis nauda kudikiui.

Mokintoja turi zingeidaut visame, kas veikia ant kudikio veiklumo, sveikatos ir darbo spēkos. Tokia studija turi ap- imti kiekviena patyrimą ir pa- tėmyjimą, kuris nors kiek su mokslu riszasi.

Tuli mokintojai, kaip profesorius Russell, sztai kaip tą studiją veda. Apart klausinė- jimų, lytinczių paproczius, san protavimą, pamėgimą, nema- lonumus ir t.t. paties kudikio, jis dar po savim visus mokin- tinius iszlavino pažymėti akys- vus darbus arba iszsitarimus kudikių jų paczių žodžiais. Tuos ženklelius surenka ir su- deda po tam tikrais užvardžiais kaip tai: svajonės, atminties, piktybės, baimės, apvylimo, sanprotavimo ir t.t. Szitie tē- myjimai apima visą psykolo-

gijos dirvą, ir geriausias, atsa- kancziausias isz jų naudoja mokinimui, vietoje rankve- dzio. Tokiu budu, atyda pa- ties mokintojo esti sudėta ant gyvo, judanczio kudikio, ir pati mokintoja tampa guvesne, ir meilės rysziu prisirisza prie kudikio, kurį geidžia mokinti. Pats prof. Russell sako: „pa- protys tēmyti kudikį eina stac- ziai ant mokintojo naudos; atsिमoka kudikio naudai ir abelnai suteikia gerovę visam mokslui”.

Profesorius Bowditch, at- svėręs ir iszmieravęs 25,000 mokintinių Bostone, sztai ką raszo: „Sulyg 11 metų am- ziaus, vaikuszčiai esti augsz- tesni ir svaresni už mergaites; nuo to laiko bėgyje keletos metų mergaitės pralenkia vai- kuszčius, kaip augsztume, taip ir svarume. Vienog, trumpam laike vaikai jau pralenkia ir pasilieka didesni ir sunkesni už mergaites”.

Dr. Peckham iszmieravo 10, 000 kudikių Wisconsin. Tarpe kitų dalykų patėmyjo: Au- gimamas kūno ir kojų yra tokis, jog stiprumas vaikuszčių esti didesnis sulyg 10 metų ir po 16 metų; nuo 15 sulyg 18 me- tų amžiaus mergaitės auga vos 2 colius, o vaikuszčiai 4 co- lius.

Svėrimas yra vienas isz svar- biausių bėndymų, nevien kad svėrimas lengvai atliekamas ir riszasi su ypato sąlyga, vie- nog liudyja ir fiziszkaizkaizkaiz- tamą.

Dr. Porter stengias iszriszti svėrimų tris klausymus:

1. Ar yra tingiu kudikiu, kurie abelnai yra silpnesni?
2. Ar yra vikriu kudikiu, kurie tvirtesni už paprastą ku- dikį?
3. Ar yra fiziszkaizkaizkaiz- papėdė, ant kurios remiasi tingumas ir vikrumas?

Ir ar vidutiniszkaizkaiz- kas sudraugavimas idėjų susi- riszės su vidutiniszkaizkaiz- fiziszkaiz- sveikata?

Dr. Porter visus tus klausy- mus su užtvirtinimu iszrisza. Isz tiesų, tyrinėjimai liudyja, jog vikresni kudikiai, kurie pirm kitų sugromuliuoja mok- slą, esti sunkesni už tingius ku- dikius to paties amžiaus.

Pagal tokį patyrimą, sztai ką nusprendžia: kad jokis ku- dikis, kuris neatsveria tiek, kiek paskirta pagal amžių, ne- būtų daleistas į mokslo skyrių, kuris reikalauja tam tikro am- ziaus, apart tų, kuriuos iszty- rus pagal svarumą, galima spē- ti esancziais gana stipriais, idant pakeltų tą mokslą, ne- paaukaujant sveikatos. Pradi- niuose skyriuose užtenka trijų valandų mokslo ant dienos; nuo to laiko gali tris valandas isz ryto, dvi po piet mokintis.

Mieravimas kudikių liudyja, kad kiekviena kūno dalis turi savo ypatingą laiką augimo. Akis, ranka, krutinė, pirsztai ir kitos dalys, apart funkcijų kūno, vis turi savo augimo pe- rijodą, kuriam jie sparčiaus auga, negu priesz arba po to laiko. Tai- gi neįkyrėki kudi- kiui, besilulant metodas laike spartaus augimo. Paleiski, idant jis savo geismų ir gam- tiszkaizkaizkaiz- palinkimų būtų padil- ginamas, ir duok kuo mažiau- siai apsunkinanczių darbų.

Kita svarbi studija yra pa- vargimas. Jis kyla nuo persi- dirbimo protiszko arba ku- niszko, ir mainosi su kūno ir proto padėjimu. Kudikis vei- kiaus pavargsta nemalonų dar- bą atlikdamas, arba vėl nepil- nai sveikatai esant arba pras- tai mintant; toliaus ir protas greicziaus pavargsta, jeigu ku- nas nuilsės.

Kudikis greicziaus pavarg- ta tulose dalyse metų, pagal orą, laiką ir abelnai isztrivoji- mo pajiegą. Per spartus augi- mas taip- gi sumažina isztrivo- jimo pajiegą.

Pirmutinis ženklas pavargi- mo yra neiszlaikymas ir nega- lejimas sudėti atydos ant vie-

tos. O privertimas valės prie atydos priveda prie nuilsimo; teip protas apsunkintas vienval kariauja tarpe to, ką jaučia reikalingu nuveikti, ir to, ką geidžia veikti; ta kova gimdo bereikalingą aikvojimą spėkos ir žudymą laiko. Pavargęs protas neteip jautrus žingeidavime; nors jis būtų ir labai veiklus, vienog mislys išdraikytos ir silpnai atkreiptos ant reikalo.

Per spartus mokslas yra didelė nelaimė, nes ant to aukuro didmena paaukauja tą, ko geidė atsiekti, tai-gi: galybę mislyti ir veikti. Ką žmogus pavargęs išmoksta, tai umam laike pamirsšta; protiškos spėkos išsisklaido; užlaikymo spėka sparčiau sunaudojama, negu sutveriamą yra, ir szios dienos triušas rymo ant rytojaus aukos; tokiu budu, kudikio sistema negali savę apginti nuo ligų ir nelaimių.

Tuli gydytojai net tvirtina, kad diduma visokių ligų kyla iš nuvargimo. Yra teipjau žinoma, kad vienvalinis isitempimas užmusza smagumą ir augimą ypatų. Ir darbas, nuveiktas nuvargusiu protu, veda prie blogų protiškos papročių. Kudikis begalo spaudžiamas prie darbo išaugo su susilpnintomis spėkomis. Kas tik persikoszia per nuvargusio kudikio omenį, tai vis nesveiką išveisdą apturi. Kiekviena mūsų mislis, veikmė, plianas, lukestis, siekis ir geismas remiasi ant mūsų noro, o tas noras remiasi ant abelno kuriszko jausmo.

Yra butinai reikalinga tverti viską ant tokios papėdės, kuri pilnai atlieptų kudikio ypatybėms, — kaip protiškos, teip ir fiziszkos.

Pagal *W. O. Krohn.*

(Užbaiga.)

Dr. J. T. Želviėnė.

Naujas Kalendorius 1903 Metams

Sutaisė P. M.

Metas pirmas.

Tilžėje 1902 puslapių 178 su paveikslais.

Iki szioliai lietuviszki kalendoriai buvo mažesni tai didesni, išleisti tankiausiai vien dėl szvenczių rodyklės su ketetu laksztų skaitymų. Szitas kalendorius visame nuo pirmesniųjų atsiskiria ir jo turinys susideda:

Lietuvių atsiminimo dienos garbingų vyrų, kaip Duonelaičio, Valancziaus ir tt. — Nusidavimai iš Lietuvos praitės nuo 332 m. pirm Kristaus iki paskutinių laikų. — Kalendoriszka dalis—szventės, atmainos mėnosio. — Rodyklė kiekvienos dienos užsizenklinimui, kad neužmirszi atlikti bent kokį reikalą. — Įzenginis straipsnis su paveikslais apie žemę, iš ko ji susideda, kas jos viduriuose, kas jos kiavale, kas ant žemės, su nurodymais szaltinių, kur galime dasizinti apie tai placziaus; kaip atsirado žmogus, kaip mokinosi, tobulinosi. Žemė ir gyventojai su statistikomis pagal veisles ir tikėjimus. — Greitumas slieko iki greitumo elektros. Paskui eina geograpiszkas apraszymas viso svieto szalių su skaitliais gyventojų, tikėjimų, tautų; upių ir jų ilgio; augszciausių kalnų visose svieto dalise ir jų vardai. Toliaus visų vieszpatyszių apraszymas su nurodymu valdzios sistemos, didumo szalies ketrkampiuose kilometruose, skaitlius gyventojų ir po kiek ant kilometro žmonių gyvena, kokio tikėjimo gyventojai; sota-pylės; įemimai ir išleidimai bei skolos vieszpatyszių; kas valdo szalį; prekystė; kiek tur laivų; kiek kokios žemės; kiek kokių gyvulių; kiek geležinkelų, pacztų, telegrapų ir te-

leponų stacijų. Viso yra 63 szalių arba vieszpatyszių apraszymai.

Toliaus eina Lietuvos statistika, gubernijų Gardino, Kauno, Suvalkų ir Vilniaus su smulkiausioms statistikoms gyventojų, miestų, mokintinių, apsivedimų, gimimų, mirimų, mokeszių, pramonės, bažnyčių, kunigų, cerkvių, popų, starszių, nemokanczių raszytė ne skaityt ir tt.

Politiszka perzvalga 1902 metų; kariaunos skaitlinės pakajui ir karėje, kariszkos laivų, kanuolių ir kasztai jų už laikymo. — Algos Europos vieszpaczių; tolymas vandenių tulas dalis svieto; prekės metalų nuo 20,000 rub. iki 16 kapeikų už svarą; kiek kuriose szalise išzgeriama svaigi nanczių gėrymų; palyginimas tuly szalių pinigų; išzskaitymas palukų už paskolintus pinigus ir kaip rublis užaugtų milijoną; mieras, svarai ir saikai; išzskaitymas darbininko algos už dieną ir sąvaite nuo ketvirtadalio dienos pradėdant; išzskaitymas darbininko algos už kiekvieną dieną nuo 25 kap. iki 25 rublių ant mėnesio; sulyginimas laipsnių Celsijaus, Reamuro ir Farenheito; išzskaitymas parduodant ką ant svoro su dalimis, pradėdant nuo 1 iki 500 svarų.

Apraszyme „Kaip mintame, o kaip turėtumėm misti“ parodyta, kaip žmogus gyvena, iš ko susideda jo kunas, kas užlaiko kuną ir gyvastį jame — labai naudingas pamokinimas, reikalingas kiekvienam žmogui žinoti.

Rodos motinoms kaip maitinti ir auginti kudikius.

Tiesos apie iszeivystę iš Maskolijos.

Pacztu taisyklės Maskolijos, Vokietijos, Anglijos ir Suv. Valstijų. Telegramai teipgi visų keturių szalių.

Prekymecziai Prusų Lietuvoje ir Didziojoj Lietuvoj.

Toks tai kalendoriaus turi-

nys, niekame neužgaunanti partijų ne valdzių, kad jo nereik slėpti ne Lietuvoje nuo žandaro, rodos gali buti žingeidus dėl kiekvieno žmogaus. Korektiszkos klaidų yra keliolika. Prekė tiktai 25 ct. su prisuntimų. Gaunamas „Vienybės“ iszleistuvėje.

Aukos kankintiniams.

A. Miliuszis,
Plymouth, Pa. 40
J. Ruzanskis,
Edwardsville, Pa. 25
Viso \$0,65

Aukos A. Vizstaliui.

M. Matulevyczius,
Elizabeth, N. J. 25
Buvo „Vien.“ 41 num. \$17,72
Isz viso \$17,97

Aukos mokslaeiviams.

J. Orininkaitis,
Elizabeth, N. J. 50
M. Matulevyczius,
Elizabeth, N. J. 25
J. Ruzanskis,
Edwardsville, Pa. 25
Viso \$1,00

Susirinkimai.

Lietuviszkas nepriegulmingas kliubas laikys savo antrą mėnesinį susirinkimą, 14 gruodžio, 3 valandą po pietų, salėje Antano Meilinkevycziaus, ant kampo River ir Anspach ulyczios, Delray, Mich., ant kurio yra užpraszomi visi lietuviai iš Delray ir Detroit'o, kaipo prigulinti teip ir nepri-gulinti, visus užpraszo

Komitetas.

Balius su dainomis!

Draugystė D. L. K. Vytauto, parengia puikų balių sereidoje 31 dieną Gruodžio, 1902 m. Prasidės 6:30 valandą vakare salėje Skating Rink Plymouth, Pa., grajjs kapelija po vadovystė V. Czosko. Užkviecziamė visus brolius ir sesutes ant teip puikaus pasilinksminimo.

Tikietas 25 c.
Komitetas D. L. K. V.

sznaka pertekusiu žmoniu.

Parasžė L. Tols'oj.

Vertė A. Szerksznas.

Pas vieną turtingą žmogų susirinko daug svečių. Kalbėjo jie apie sį, apie tą ir ant galo pakilo kalba apie gyvenimą. Perkratė visus susirinkusius ir nesusirinkusius ir nerado tarp visų nė vieno, kuris būtų užganėdintu savo gyvenimu. Kiekvienas dejavo, kad ne žiuom, tai tuom, ir kiekvienas sakė: gyvena ne taip, kaip priguli gyventi krikščioniui.

Prisipažino visi, kad gyvena svietiszkai, o ne dvasiszkai ir kad rupinasi tik apie save, apie savo šeimynas ir kad niekas nemislyja apie artumą ir anaipol apie Dievą.

Teip kalbėjo susirinkę svečiai ir visi kaltino save už bedieviszką ir nekrikščioniszką gyvenimą.

— Tai kam-gi mes taip gyvename, — užriko atsistojęs jaunas studentas, — kam-gi darome tą, ką patys peikiame? Ar-gi mes negalime permaintyti savo gyvenimą? Mes jug suprantame, kad mums kenkia mūsų lepumas, tinginystė, turtai, o labiausiai puikybė ir šalinimasis nuo artymo. Idant įgyti garbę ir turtus, mes atsižadame to, kas suteikia žmonėms džiaugsmą ir veržiamės iš sodžių į miestus, naikindami ten savo sveikatą ir paskui mirštame gailėdamiesi, kad negyvenome taip, kaip reikėjo gyventi. Kam-gi mes taip gyvename, kam-gi naikiname savo gyvenimą, mindami po kojų tais brangias Sutvertojo dovanas? Nenoriu gyventi taip, kaip iki šiol gyvenau! Mesiu pradėta mokslą, kuris nieko daugiau nesuteiks man, kaip tik gyvenimą, kurį mes visi dabar nupeikėm. Atsižadėsiu nuo savo dalies ir eisiu į sodžių gyventi kartu su beturečiais; dirbsiu kartu su jais, ir jeigu reikalingas bus beturečiams

mano mokslas, mokinsiu juos, tiktai ne iš kuygų ir ne mokyklose, bet tiesiai žodžiais gyvendamas tarpe jų. Teip pasiryžau, teip ir darysiu.—Tarė ant galo studentas, atsigriždamas į tėvą, kuris drauge su svečiais sėdėjo.

— Tavo užmanymas vaikeli geras, — atsakė tėvas, — tik per daug tuscizias ir neapmislintas. Tav rodosi lengva viskas padaryti, bet tu dar per jaunas, dar mažai gyvenimą tepažįsti. Daug kas mums rodos gerai! Bet padaryti taip, kaip mums rodosi, buna gana sunku ir nevisuomet pasiseka. Sunku yra eiti pramintais takais, bet dar sunkiausias yra praminti naujus takus. Naujus takus gali praminti tik suaugę ir subrendę žmonės, kurie per gyvenimą yra patyrę tiek, kiek žmogus patirti gali. Tav rodosi lengva praminti naują taką dėlto, kad tu dar neturi patyrimo. Tavo mislys vien tik tuscizybė ir pasididžiavimas jaunuomenės. Mes, seni žmonės, turime jus prižiūrėti ir valdyti, o jus, jaunieji, turite mus klausyti ir sekti mūsų praktiszkai datirtą pamokinimą. — Tavo praktiszkas gyvenimas, vaikeli, dar jaunas, dabar tu dar augi ir laviniesi, ir tavo darbas, mokintis ir apsiszviest. Tik tuomet, kaip nebusi tėvui sunkenybe ir pradėsi savo darbą gyventi, galėsi, jeigu busi stipriu, pradėti minti naujus takus. Dabar-gi, tu turi klausyti tų, kurie trokszdami tav gero, mokina tave, o ne jiesz koti naujų gyvenimo kelių.

Studentas nutilo, o svečiai pripažino tėvo kalbą už teisingą.

— Teisybę tamista saka: — atsiliepė studento tėvui, vedęs žmogus vidutinio amžiaus. — Teisybė, jaunikaitis gyvenimo dar nematęs, gali, be jieszkoda mas naujų gyvenimo kelių nuklysti, ir dėlto nusprendimas jo negali skaitytis tvirtu, vienog į tai nežiurint, mes visi,

čia esanti, pripažinome dabartinį mūsų gyvenimą prieszingu mus sąžinei, ir tai, kad toksai gyvenimas negali mums laimės suteikti. Užtai-gi norą atsižadėti nuo to netikusio gyvenimo, nes negalime skaityti netikusiu noru.

Jaunikaitis gali žiūrėti į savo mislį, kaip į pasekmę proto, bet asz ne jaunikaitis, o vienog man klausant szio vakaro kalbos, užėjo ta pati mislis. Teip gyvendamas, kaip asz dabar gyvenu, negaliu nuraminti savo sąžinę ir buti laimingu. Mano protas ir praktiszkas gyvenimo rodo klaidingumą mano gyvenimo. Ir ko-gi asz laukiu? Nuo ryto lyg vakaro darbuojuos dėl savo šeimynos, o iszeina, kad ir asz, ir šeimyna kasdiena vis labyn ir labyn į nusidėjimus klimstame ir gyvename visiszkai neteip, kaip Dievas prisakė. Darbuojosi dėl šeimynos, o vienog šeimynai nė kiek ne geriau. Užtai gi asz dažnai mislyju, ar negeriausias būtų permaintyti gyvenimą ir padaryti taip, kaip studentas sako; perstoti rupinuisis apie vaikus ir paczią ir mislyti tik apie savo dvasę. Nebereikalo apasztalas Povyilas sako: „Vedęs rupinasi apie paczią, o nevedęs apie Dievą”.

Tik pabaigus jam kalbą, tuoj užpuolė jį visos moters o su joms kartu ir jo pati.

— Apie tai reikėjo tav pirmiausia mislyti, — tarė viena pagyvenusi moteriszkė, — o ne dabar. Kiekvienas gali pasakyti, noriu mainyti gyvenimą, kuomet jam pasirodo sunkiu maitinimas ir užlaikymas paczios su vaikais. Tokia mintis apie pataisą gyvenimo yra apgandinėjimas vien. Galima ir šeimyną užlaikant dorai gyventi. Atsiskirti nuo šeimynos ir vienam metavoti per daug lengva. Ant galo toksai metavojimas yra prieszingas Kristaus mokslui. Dievas prisakė mylėti artumą, o tu teip

darydamas netik nemylėtum, bet dar skriaustumei artumą Dievo akyse. Prisakymai dėl vedusio žmogaus yra szventi ir jis turi tuos prisakymus iszpildyti. Kiteip iszrodytų, jeigu vaikai būtų jau užauginti ir aprupinti; tuomet galėtumėt daryti taip, kaip jums patinka, bet dabar juomi neturite tiesos atsisakyti nuo šeimynos.

Klausėsi žmogus, bet nesutiko su tuo, ką jam moteriszkė kalbėjo. — „Asz nenoriu pamesti šeimynos, — atsakė jis, — asz tik kalbu, kad vaikus reikia auginti ne kaip žmonės liepia, bet kaip Dievas prisakė. Dievas-gi prisakė auginti vaikus taip, kad jie nuo mažens priprastų prie doros, prie darbo, prie broliszko gyvenimo su žmonėmis. Idant iszpildyti tą Dievo prisakymą, mes turime pirmiausia atsižadėti nuo tinginystės ir turtų.

— Bereikalo prasimanei kamuoti vaikus, — atsakė užsidedus jo pati. — Kad nors pats butum dorai jaunystę praleidęs, bet dabar? Gyvenai kaip tav norėjosi, teip sakant laimingavai, tai kam-gi tav paczią ir vaikus dabar kamuoti? Tegul užauga ir daro kaip jie nori, kam tav juos priversti?

Nutilo vyras, bet vienas senis atsikosėjęs pradėjo jį užstoti.

— Tegul bus ir taip, — pradėjo jis apžvelgęs susirinkusius svečius. — Iszlepinus savo šeimyną, arba antraip sakant, pripratimus paczią su vaikais pertekusiai gyventi, sunku juos isz sykio nuo visko atpratinti. Geriausias, zinoma auginant vaikus taip pripratinti, tai užaugę jie patys iszsirinks sav kelią, kuris jiems labiausiai patiks. Man rodos, vedusiam žmogui, sunku ir gangreit negalima, staiga permaintyti gyvenimą. Visiszkai kitoks reikalas su mumis seniais, kaip ir asz pats. Gyvenu dabar be jokių rupesczių, be jokio darbo; teip sakant, vien tik dėl

pilvo: valgau, geriu, guliu net gėda kitą kart. Tokiems, kaip asz, rodos ir pats Dievas įsakė permainingi gyvenimą. Išdalinysiu savo turtą ir nors priesz mirimą pagyvensiu dorai krikščioniszkai, pagal Dievo prisakymus.

Nesutiko ir su seniu. Ant tos puotos buvo jo sesuo ir krikštaduktė, kurių vaikus jis, kaipo krikštaduktė, tankiai apdovanodavo per szventes. Buvo czia ir jo sunus, ir visi prieszstaravo seniui.

Sunus tarė: Tamsta, tėtuszi, prisidirbai per gyvenimą ir dabar laikas atsilsėti, o ne kamuoti savę. Sunku atrasti nuo to, prie ko pripratė daugiau, kaip per 60 metų.

— Teip, teip, — patvirtino krikštaduktė. — Apsiėmęs vargą ant senatvės busi nekantantas, pyksi ir dar daugiau nusidėsi. Dievas mielaszirdingas, atleidžia visiems nusidėliams, tai kodėl jis negal tams-tai, tokiam geram krikštaduktėviui, atleisti?

— Ir kam mums ant galo? — atsiliepė antras senis, draugas krikštaduktėvio. — Mums gal kokios dvi dienos beliko gyventi, kam czia kas-zin ką beprasimanyti?

— Oi žmonės! žmonės! — asz tik klausau, — užriko vienas isz sveczių, kuris iki sziol tylėjo. — Visi pripažįstame, kad gerai gyventi pagal Dievo prisakymus; visi pripažinome, kad blogai gyvendami varginome savę ant dvasės ir kuno, o ant galo, kaip prieinam prie teisybės, tai vienas sakom: vaikus reikia auginti lepumuose, o ne pagal Dievo prisakymus. Kitas sako: jauni žmonės turi buti po valdzia tėvų ir gyventi senoviszkai, o ne kaip Dievas prisakė. Treczias sako: vedęs negal priversti paczią ir vaikus permainingi gyvenimą; jie turi gyventi senoviszkai, o ne kaip Dievas prisakė. Seniams nėra ką mislyti apie permainingą gyvenimą, nes

jie pripratę senoviszkai, ir ant galo, jiems teliko gyventi tik dvi dienos. — Išzeina, kad apie krikščioniszką ir dorą gyvenimą tiktai kalbėti galima, o gyventi krikščioniszkai ir dorai niekas nenori.

Atgaivinimas szirdies.

Vasario mėnesyje ant biologisko daktarų susirinkimo Petropileje, Dr. Kulebko parodė susirinkusiems savo mėginimo darbą atgaiviniame iszpjautos kraliko szirdies su pagelba tam tikro įrankio ir ypatingo skystimo.

Mėginimai parodė, kad kraliko szirdis, net leduose laikyta tulą laiką atgauna gyvastį 3, 4, net 5 dieną po iszpjovimo isz kuno; net po 5 parų buvo galima iszszaukti aiszkus pasijudimus, krutėjimus. Paukszczi szirdis atgydavo po 3 dienų.

Dr. Kulebko tyrinėjo tolyn ir pasekmes perstatė daktarų susirinkime 29 rugsėjo. Tyrinėtojas mėgindamas szirdis gyvulėlių tam mierui užmūsų, atėjo ant mislies daryti tyrinėjimus su szirdimis nusibaugusių gyvulių, kurie gamtiskai nustojo krutėti.

Iszimta szirdis nusibaigusio kraliko ant rytojaus mėginant, iszpradzių pradėjo plasnoti silpnai, paskiaus normaliszkai, po įtekme skystimo. Po 15 minutų szirdį padėta į ledus ir vėl mėginta po dviejų dienų. Pasekmės buvo vienodos. Net penktą dieną szirdis rodė gyvastį, bet silpną.

Tolesni mėginimai su szirdimis nusibaigusių kralikų, kaczių ir szunų parodė, kad nusibaigusiame ir atszalusiam gyvulio kune szirdis per ilgą laiką nenustoja galės atgauti gyvastį, nenumirsza. Isz to kilo klausymas, ar butų galima atgaivinti žmogaus szirdį, mirusio nuo ligos?

Iszriszimas to klausymo su-

tiko daug sunkenybių; didžiausia sunkenybe buvo įstatymai, nedaleidžianti daryti tyrinėjimų žmogaus kuno neiszėjus tam tikram laikui nuo užgesimo gyvasties, kuriame tai laike gal ir szirdis persimainyti. Vienog, tyrinėtojas nesibijo dams skerspinių, savo pradėtą darbą varė tolyn. Vienas bicziuolis pristatė jam suaugusio žmogaus szirdį, mirusio nuo tifuso, ilgai sirgusio. Szirdis buvo iszimta ant rytojaus po myrio ir įdėta į ledus; bet nelaimė, ledai sutirpo ir szirdis atsirado vandenyje.

Mėginimas atgaivinti tą szirdį nenusisekė, prie kurios buvo net per maži įrankiai, kuriuos vartojo prie kralikų szirdzių. Rugpiuczio mėn. Dr. K. gavo keletą szirdzių mirusių vaikų isz prieglaudos namų. Pirmosios dvi szirdys neparodė jokių ženklų; galiausiai pats tyrinėtojas nuvyko į prieglaudos namus ir iszėmė szirdį pirm 24 valandų mirusio vaiko. Pritaisęs szirdį prie įrankio ir įleidęs skystimo į aortą (dideję szirdies arteriją), per ilgą laiką nepatėmyjo jokio krutėjimo ir norėjo tuomi užbaigti mėginimus. Tame tarpe paszaukta daktarą į kitą kambarį; kada sugrįžo į laboratoriją po 20 minutų, su nusidvyjimu ir džiaugsmu pamatė plakanczią szirdį normaliszkur ritmu, ką užžymėjo užraszantis taksėjimus aparatas. Szirdis dirbo apie valandą, isz pradžios silpniaus, paskui normaliszkai, kaipo gyvo žmogaus. Persitikrinia, kad galima atgaivinti ir žmogaus szirdį, bet tas atgaivinimas trunka ilgiaus negu kraliko szirdies; ant pirmųjų pasikrutinimų laukti reikia labai ilgai. Pirmieji mėginimai nepasisekė todėl, kad szirdys tapo per greitai iszimtos isz mėginimo aparato. Paskesni tyrinėjimai parodė, kad szirdis atgyja po 20, 30, 60, 70 minutų praėjus 30 valandų po myrio. Atgai-

vinta žmogaus szirdis plasnojo tik valandą, ką Dr. K. aiszkina, netobulu esant tą aparatą į kurį įsideda szirdis.

Ne kiekviena žmogaus szirdis lygiai atgyja; sunkiaus atgaivinti szirdį žmogaus, mirusio dideliam karsztyje ir po ilgos, sunkios ligos.

Tokiu budu atgaivinimą mirusio žmogaus szirdies reikia skaityti už galimą daigtą. — Ant susirinkimo pakelta klausymas, ar galima praktiszkai pritaikius pramanytą atgaivinimą szirdies, sugražinti kunui užgesusį gyvastį? Klausymas likosi neiszrisztas o ir ateitė gal jo neiszrisz. Dr. Kulebko iszrodė, nors ir butų galima, tai labai retuose atsitikimuose.

Iszradimas ir Dr. K. atgaiviniame szirdies suteikia vieną svarbų daigtą. O tai, kad gelbstint prigėrusius skenduolius ir užtroszkusius su pagelba pramanyto kvėpavimo, nereik žudyti vilties ir dirbti su energija, kantrybe, kas gal žmogui sugražinti gyvastį.

Italijoje, antsalos Capri, kur Kruppas, kanuolių karalius, varė pederastiją, pasirodo, kad ten ir daugiau vokiecpalaikių tą pat darė. Dabar Italijos valdzia ant Szveicarijos rubezians pagavo tepliorių Ch. Aller'į, norintį pabėgti, kuris yra lygiai kaltinamas su Kruppu.

Italijos parlamentas pareikalavo nuo Prinetti, užrubezinių reikalų ministerio, idant tas reikalautų nuo Suv. Valsitių atlyginimo už kiekvieną italą, kuris neteks gyvasties Amerikos pabriuose ar kasyklose. — Jeigu tas įvyktų, tai kapitalistai nenorėdami turėtų pataisyti visokias darbvietes, kur butų bent mažiaus pavojaus. Reikalavimas atlyginimo už gyvastį darbininko yra visai teisingu.

Isz visur.

Berlyno mėsininkai rengia 15 gruodžio balių, ant kurio visi kepsniai bus vien isz senos arklienos, ir užkvietė „augšto stono“ svečius, kad paragautų mėsos, kurią valgo beturčiai, negalėdami nusipirkti geresnės dėlei perdidelių miltų, uždėtų valdzios.

Mieste Bochum, Vokietijoje, vienoje cukerkų keptuvėje nakties laike atsirado ugnis ir taip greit iszsiplėtė, kad žmonės nespėjo iszsigelbėti. 10 lavonų rado griuvėsiuose, 3 visai dingo o daugelis sunkiai apdegė.

Saksonijoje, tapo padarytas tautų skaitlius ir kiek yra dar nevokiskai kalbančių. Pagal tautų skaitlines matyt didelis vokiecziavimas vendų, kurių vendiskai kalbančių priskaityta vos 28,700, o vendiskai ir vokiskai kalbančių 18,300. Pirm 17 metų suskaitant vendų būvę dar 50,000. Vėndus vokiecziavimas ryja kaip ir lietuvius.

Pirm 10 metų daugelis lenkiskų šeimynų ant Brazilijos valdzios kasztų iszkeliavo į Braziliją apsigyventi. Daugiausiai lenkų, o ir lietuvių, iszkeliavo isz didėsės Lenkijos, įtikėję skelbiamoms gėrybėms. Pagyvenus 10 metų Brazilijoje dalis lenkų užsimanė pamesti Braziliją ir persikraustyti į Sziarvakarinę Kanadą, skaitliuje apie 10,000, kur gaus nuo kanadiskos valdzios žemės gabalą apsigyvenimui.

Prancuzijos ministerių pirmėdis Combes padavė parlamentui užmanymą iszardymo net 54 visokio menciaus žoknų, kurie varė politiską agitaciją. Valdžia palieka tik tuos žokonus, kurie jei reikalingi dėl misijų (užgrėbimo) Azijoje ir Aprikoj.

Vokietijoje, buvo didelės pusnys, kurių dėl turėjo sustoti geležinkeliai daugelyje vietų. Vietomis sniego esant per 3 pėdas.

Mieste Vladikaukaz, ant Kaukazo, sustraikavo 3000 geležinkelio darbininkų. Kazokai tapo paszaukti straikierius varyti prie darbo, isz ko atsirado susimuszimas, kur keletas tapo užmusztų, 30 isz abiejų szalių suzeista ir apie 100 straikierių suaresztuota.

Anglijos pakrantėse siautė baisios audros, kur sudužo daug laivų ir prigėrė daug juriuinkų.

Macedonijoje turkiskie urėdinkai ir kareiviai ant sultono slapto paliepimo baisiai kankino ir žudė macedonieczius, kurie buvo prisidėję prie sukilimo. Visi vadai tapo nužudyti, o kurie bent kuomi szelpė sukilusius, tai tokių vaikus su raudonomis geležimis svilino ir reikalavo tam tikros sumos pinigų nuo tėvų; toliaus, kitus suaugusius, lygiai kankino. Daugelis žmonių matydami tokias torturas isz proto iszėjo. Macedonijos pasikelėlių komitetas iszsiuntinėjo Europos valdzioms atsiszaukimus, reikalaudami padarymo tvarkos ir galo tokioms žiaurioms žudynėms. Austrijos ir Maskolijos valdzios neva apsiėmė tai padaryti.

Austrijos laikraszcziai pranesza, kad isz turkiskos Armėnijos iszbėgę į Maskoliją 50,000 armėnų nuo virszminėtu žudynių. Kazokai juos iszvarė atgal į Turkiją, o Turkijos kareiviai vėl atgal į Maskoliją ir tt. E-ant dabar dideliems szalcziams o be pastogės ir maisto daugelis armėnų numirs nuo szalczio ir bado, ko valdzios, turkiskza ir maskoliskzoji, tik ir geidžia.

Odesoje pravoslaviskzoje seminarijoj klierikai pakėlė maisztą. Žandarai vos nuramdė ir 50 klierikų suaresztavo, o 300 iszvarė isz seminarijos namon ir ant nepaskirto laiko tapo uždaryta seminarija, kaipo lisdas revoliucionierių.

Austrijos laikrasztis „Tageblatt“ pranesza, buk Persijos szachas (ciesorius) isz savo haremo paleidęs net 1,400, ir pasilikęs vien tik 60 merginų. Paleidimas įvykęs dėl to, kad merginos padarę suokalbi szachą nugalabinti.

TO CONSUMPTIVES.

The undersigned having been restored to health by simple means, after suffering for several years with a severe lung affection, and that dread disease *Consumption*, is anxious to make known to his fellow sufferers the means of cure. To those who desire it, he will cheerfully send (free of charge) a copy of the prescription used, which they will find a sure cure for *Consumption, Asthma, Catarrh, Bronchitis* and all throat and lung *Maladies*. He hopes all sufferers will try his remedy, as it is invaluable. Those desiring the prescription, which will cost them nothing, and may prove a blessing, will please address, Rev. EDWARD A. WILSON, Brooklyn, New York.

Pirmas didelis balius!

Naujos parapijos po vardu Auszros Vartai, Edwardsville, Pa., utarninke 30 d. Gruodžio, 1902 m. Prasidės 6-tą valandą vakare salėje And. Butrimaveczius, muzika bus pirmos kliskas. Meilingai užkvieciame visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus, netik vietinius, bet ir isz apielin kės pasilinksminti.

Tikiatas 50 c.

Komitetas.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau sav merginos už moterį nuo 20 iki 25 metų amžiaus ir bent 1000 dolerių dalies. Mano adresas toks:

John Williams,
No. 37 Skagway, Alaska.

Pajieszkau savo pusbrolių, Jono ir Pijuszo, Mertinkaiezių, isz Suvalkų gub., Vilkaviskio pavieto, Bartininkų valseczius, Karpieju kaimo. Meldziu at-

siszaukti ant adreso:

Jonas Mertinkaitis
1824 N. Collington Ave.
Baltimore, Md.

Pajieszkau Adomo Kedzio isz Pauziskiu kaimo, Jievaravo valseczius, Marijampolės pavieto, Suvalkų gubernijos. Mokinosi Senapilės gimnazijoje, ir 14 ar 15 metų bus, kaip atkeliavo Amerikon. Kas isz tautiecių apie jį žinotų, arba jis pats, teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

V. J. Dabuleveczius,
74 W. 19 str.
Chicago, Ill.

Reikalaujamas yra geras kriauczius, mokantis siuti vyriskus rubus. Atsiszaukti pas:

A. M. Tumas,
235 E. Main str.
New Britain, Conn.

Naujos knygos.

Ozkabalių Dainos, Surinko Dr. J. Basanaviczius. Dviejos knygos, kiekviena 75c.
Lietuviskos pasakos apie sutverimą pasaulės, Dievą, velnią, aitvarus, kaukus nykštukus, ragancs, vilkalokus, deives, milžinus, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanaviczius. 1.50
Viena daina be melo 25c.
Vanagai ir toksai sapnas 5c.
Izdų salė 1.00
Darbininkų Balsas No. 5 15c.
Lietuviskza krestomatija 50c.
Gegužinė szventė Lietuvoje 1902 5c.
Palangos Juzė 25c.
Svieto pabaiga 10c.
Lietuviskos kalbos gramatika 40c.
Lietuviai Amerikoje 1.00
Kaip sutaisytas žmogaus kunas 30c.
Vienas isz mūsų tur apsivesti 10c.
Velniaspastuose 10c.
Gyvenimo vaizdeliai 15c.
Krilovo pasakos 35c.
Grazi dainų knygele 15c.
Spėka ir Medega 1.50
Kur mūsų iszganymas 25c.

Didele krautuve**IR KARZIAMA**

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymė ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Kur mūsų išganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito šią knygą (118 pus.); kasztuoja 25 centus.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirskit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

TURTAS SALIUNINKAMS

Isz Havana ir Sumatra tabako, „mild“ ir „medium“, kvėpentį, puikiai ruskosi. Pirkite nuo saviszky. Ant pareikalvimo mes siunziamė į visus Amerikos miestus savo lasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.

334 E. 55-th st. New York, N. Y.

Su Unijos lebelių lietuvių darbo.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas **CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,**

Pypkių, Briežukų ir loszimai Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszkai, lenkiszka ir rusiszka. Paeinu isz Kelmės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave., i: 816 South str.

PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nuseikie in sztora, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerks EGIUTERRO No I. prigėlbės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, pripholto ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosiok ka Aptiekorius Groblevskis endaro. Yra tai sudirbtas isz vi-osu angalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant svieto gereinės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožno zinomas, yra vienas garsingiausiu Aptiekorium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Teipogi yra dėl kožno zinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugian kaip 10 daktarų, nežine pagalboj esirgusios žmonijos Dėltoje jeigu kada jus Dievas teiktusi delipėtēt kokia liga, tai tuojuaus nusiduokite ani rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI

111 Main st. arba Box 1109

PLYMOUTH, PA.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, vezi, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyziu ir tt. Praszaliniu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas, gydau su pagalba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydan per keleta dienu. kraujo nuodujimus, odos ligas, semens begima, zaizdas gerkiej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyeziu nusilpneima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuoju pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszku.** Gyvsidabrio nevarioju. Nuo dugnus iszgzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas — tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kamps Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszka atsilankyti, gali parazyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Institutu.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos kliskas aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvėpentį muila, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdame LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunziam piningus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Piningus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdame prieteliszka rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Anyone sending a sketch and description may enable us to ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York. Branch Office, 635 F St., Washington, D. C.

HOTELIS

K. Strzeleckio,

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vynu skanaus aluczio, puikiai kvėpianezijų Cigarų, ir reikale suteikia draugiszka rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik izeik

pas K. Strzelecki,

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kcsulio.

Sei tēmysi gerai, tai persiliudysi kad yra geriausias pagalbetojas.

Severos Balsamas del Plaucziu.

Yra užtikrintas vaistas nuo kosulio perszalimo ir plauczių sustiprinimo. Permaino nusiminimą ir užsidegimą ir sustiprina organizmą. Prekė 25 ir 50c.

Severos Aliejus St. Gotard.

greitai ir lengvai vietinė pagalba nuo visokių skaudėjimų. Prekė 50c

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Perskaityk szita!

Kas prisius 25c. markėmis gaus tuziną graziu gromotoms popieru su kopertais ir dovanu Lietuviszka knygele vertės 25c. iszsimokiniui mesti kortas. Popieris su grazioms kvietkoms, paveikslais ir graziais apskaitymais. Adresuokite:

K. MISIUNAS.

Box 551.

Pittsburg, Pa.

Kalėdu Pavincziavonės.

Puikiausiu popieru gromatas rasyti; naujos spaudos, tuzinas 25c.

Pavinczevonių kortos yra labai grazios, 6 gatunkų, uz 6 kortas 50c.

Rankspaudis su tavo wardu pravarde 25c.

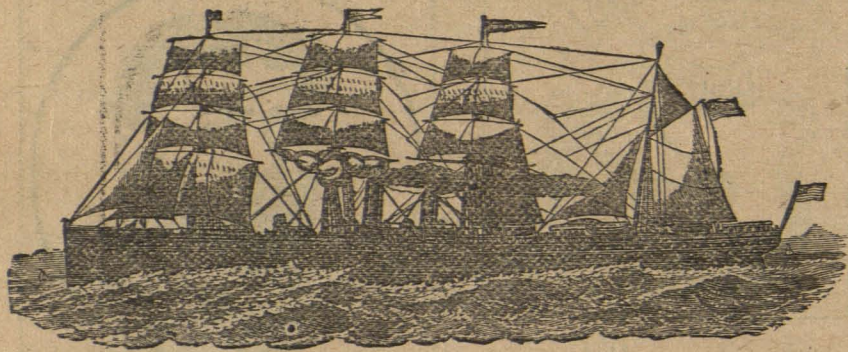
Kalendorius 1903 m. su paveikslu D. L. K. Vytauto, ir D. K. Gedomino 15c.

W. J. Petkon,

Box 399

Brockton, Mass.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labiaigerų linijū. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Tūciu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisukit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
683 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviškoj szėjmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieřiniam baksakije geltono kolerio ir pirklami nuo sztorinukų visidos reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus pri-iusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panasziosms ligos, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisi-šta. *Gumbo-Kura* susideda iz dviejų preparatų,bookitės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra iz bandytas ir daug žmonių yra izszigydę iz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizma vartojant per atsakintį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisi-šta į trumpa laika per paczta. Adresuk:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.

Kasos globėjai { K. Unika, 943 S 2nd. str. Philadelphia, Pa.

Uzveisdetoju knygyuo—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokų DAIGTŲ nū ugnies

GEO. WILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užėiga, pas S. Arbaczaucką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriaus' a lietuviams užėiga iz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podrangei laikau užkandzius ant stalo per visą diena. Telpgi parduodu laivakortes ant geriausiu laivų ir už pigiausią prekę. Siuncziu pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atke-liavę iz kitų miestų, ras pas manę szirdingą primimą.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių iz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Parduodu Laivakortes ant visų linijū. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.

Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

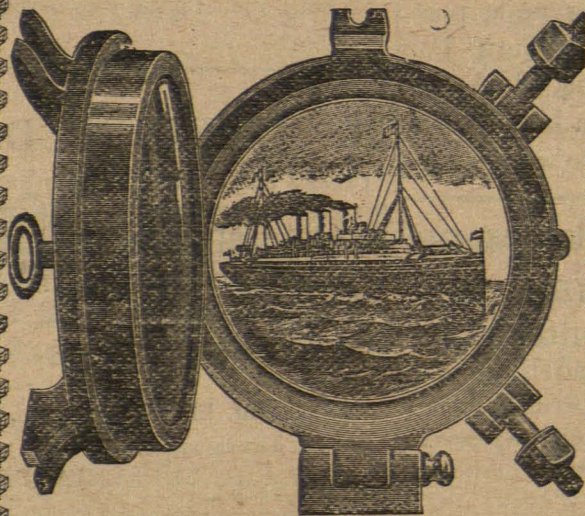
SPAUSTUVE

„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gramatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausiu keliu ir greicziausiu laivu.

Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nu-eitu, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką izdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

